

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
September 6, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 6, 1994

Nr. 173

Svarstomas pinigų išvežimo įstatymo projektas

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (LA) — Pas ekonomikos ministerijos sekretorių V. Navicką rugpjūčio 29 d. buvo tariamasi dėl grynųjų pinigų išvežimo iš Lietuvos bei įvežimo į šalį tvarkos nustatymo — rašo Sniegė Balčiūnaitė „Lietuvos aide“.

Surašytame nutarimo projekte sakoma, kad Lietuvos gyventojams ir užsieniečiams gali būti leidžiama išvežti iš šalies arba į ją įvežti ne daugiau kaip 5,000 litų ir kolekcinį monetų nominali vertė nėra įskaitoma. Įvežant į Lietuvą daugiau negu 40,000 litų vertės užsienio valiutos, ji turi būti muitinėje deklaruoja. Išvežti nedeklaruotos valiutos kol kas manoma leisti ne daugiau kaip už 20,000 litų.

Šis nutarimas, kai jį savo parašais patvirtins premjeras Adolfas Šleževičius, Lietuvos Banko valdytojas Kazimieras Ratkevičius bei ekonomikos ministras Aleksandras Vasilas, galios tik toms valiutoms, kurioms Lietuvos Bankas nustato oficialų kursą lito atžvilgiu.

Kol nėra pasitikėjimo muitininkais, niekas pinigų nedeklaruos

Ekonomikos ministerijos sekretoriaus V. Navicko nuomone, perskačius tokį nutarimo juodraštį susidaro įspūdis, jog norima, kad per valstybės sieną į užsienį išplauktų kuo mažiau litų, o įplauktų kuo daugiau dolerių. Pasak jo, šis potvarkis vargu ar sustabdys nešvarių pinigų tranzitą per Lietuvą. Juo neturėtų būti patenkinti ir žmonės.

O muitininkai? Ar ryšis žmogus naktį muitininkui pranešti, kiek piniginių turi „žalių“? Kas garantuoja, kad muitininkas apie šį žmogų nepraneš „draugeliams“, kurie jį, truputį nutolusį nuo muitinės, ir „sumedžios“? Išvada: kol informacijos iš muitinės nutekėjimo klausimas yra atviras, niekas nesirys deklaruoti pinigų.

Muitininkams neaišku, ką daryti su tais rastais nedeklaruotais pinigais. Neaišku, kiek galima įvežti į Lietuvą ir išvežti neseniai atsiradusios, t.y. nekonvertuojamos valiutos.

Prisiminta, kaip Šveicarijoje bandoma spresti šiuos reikalus. Ten, pavyzdžiui, jokių valiutos keitimo operacijų bankai neat-

lieka tol, kol pinigų savininkas neįrodo jų kilmės. Rytų valstybės nuo nešvarių pinigų saugosi kitaip — daugelyje šalių pinigai yra keičiami toje šalyje, į kurią žmogus atvyksta. Ten netoleruojama, jeigu valiuta perkama ar parduodama pakelyje. Kaip teigė V. Navickas, šiek tiek lengviau yra sekti, kiek grynųjų pinigų išplaukia į Europos Sąjungos šalis arba atkeliauja iš ten todėl, kad litas dar nėra konvertuojama valiuta. Vakarų Europoje litų į kitas valiutas arba atvirkščiai nepakeisi.

Įstatymo projektas nepasieks savo tikslo

V. Navickas reziumavo: nutarimo dėl grynųjų pinigų įvežimo į šalį ir išvežimo iš Lietuvos projektas ekonominės prasmės neturi. Ir priėmus šį potvarkį, neišvengiamai pinigai keliaus per Lietuvą, suksis joje. Jo nuomone, visu pirma reikia galvoti, kaip nustatyti į Lietuvą įplaukusių pinigų kilmę.

Tam pritaria ir Lietuvos Banko valdybos pirmininkas V. Bublys. Lagamininis atsiskaitymas yra populiarus, nes tada pinigai neparodomi apskaitose, t.y. ir nemokami mokesčiai. Taigi atsiskaityti grynais pinigais naudinga ir įmonėms. Bankininko nuomone, įvežtus ir išvežtus pinigus reikia ne tik deklaruoti muitinėje, bet ir turėti jų kilmę patvirtinantį dokumentą.

Komerčiai bankai, paimdami daugiau negu 10,000 dolerių iš jų savininko, reikalauja paaiškinti, iš kur tos lėšos. Jeigu pinigai tikrai nešvariai uždirbti, niekas jų į banką ir neneš.

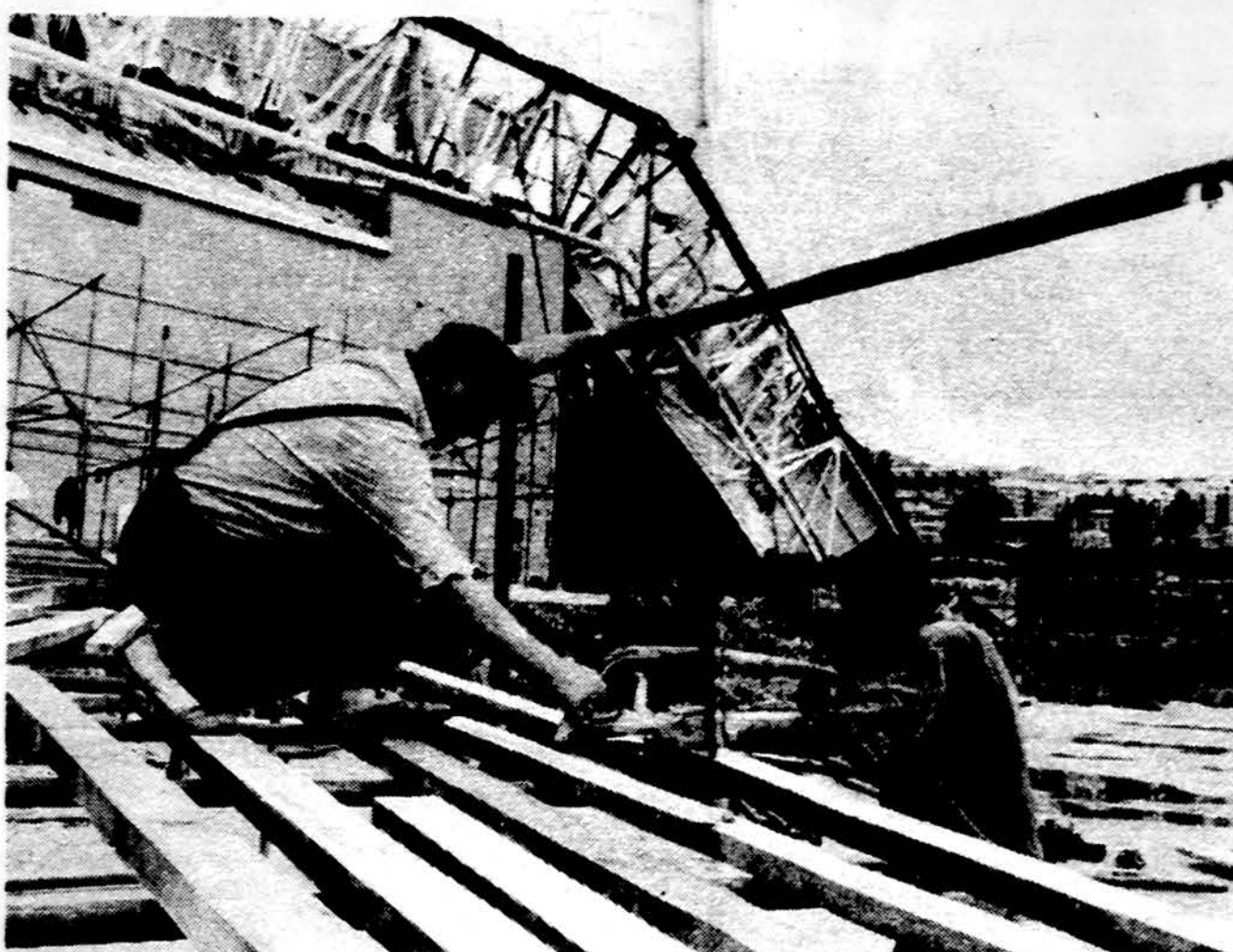
V. Bublys pritarė, kad muitinė dar ne ta organizacija, kuria būtų galima pasitikėti. Deklaravimas, pasak V. Bublio, nieko nereiškia. Jeigu nenorima, kad grynųjų pinigų srautas būtų didelis, jeigu norima kontroliuoti, kad į šalį patektų švarūs pinigai, reikia nutarti, kad žmogus gali įvežti į Lietuvą arba išvežti ne daugiau tam tikros sumos. Daugiau įvežti negalima.

V. Bublys pabrėžė, kad šalies ūkui atsilieptų, jeigu iš Lietuvos išplauktų nors apie 5% grynųjų pinigų.

Tarptautinė konferencija Gimbutienės atminimui

Vilnius, rugsėjo 1 d. (Elta) — Rugsėjo 2 dieną Vilniuje prasidėjo tarptautinė konferencija „Šiaurės Europos indoeuropietiškosios problemos“ (The Indo-Europeanization of Northern Europe), skirta pasaulinio garso mokslininkės profesorės Marijos Gimbutienės atminimui. Konferenciją rengia Vilniaus universitetas kartu su Vilniaus dailės akademija. Ji vyksta universiteto centrinių rūmų aulioje.

Be Lietuvos mokslininkų pranešimus konferencijoje skaitys jų kolegos iš JAV, Kanados, Latvijos, Lenkijos, Norvegijos, Rusijos. Konferencija truks iki rugsėjo 7 dienos. Numatyta dalyvių ekskursija į Trakus ir Kernavę.

Sarajevo mieste, Bosnijoje, praėjusį šeštadienį darbininkai statė sceną, kur Šv. Tėvas laikys Mišias rugsėjo 8 dieną. Nors popiežių atvykti į Sarajevo kvičia ir Serbijos prezidentas, Serbų Ortodoksų Bažnyčios patriarchas Pavle priešinsai vizitui, kadangi kroatų vyskupai nespriešio viešai kai nacių statytinė Kroatijos valdžia II Pasaulinio karo metu žudė serbus. Jie taip pat primena, jog net ir šiandien popiežius pats pirmasis pripažino nepriklausomą Kroatiją ir kad popiežius viešai šaukėsi, kad Bosnijoje būtų „nuginklutas agresorius“.

Lietuva prisimena Šventojo Tėvo viešnagę

Vilnius, rugsėjo 5 d. (Elta) — Iškilmingomis šventomis Mišiomis Vilniaus arkikatedroje bazilikoje rugsėjo 4 d. prasidėjo renginiai, skirti popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymo Lietuvoje pirmosios metinės paminėti.

Minėjimai vyks visoje Lietuvoje, ypač pagerbiant tas vietas, kuriose lankėsi Šventasis Tėvas. Tai — Vilniaus Aušros Vartų Švenciausiosios Mergelės Marijos Gailestingumo Motinos koplyčia, Šventosios Dvasios, Šventų Jonų bažnyčios, Vilniaus arkikatedra bazilika, Kauno Santakos slėnis, Kryžių kalnas Šiaulių rajone, Šiluva. Šventojo Tėvo lankytomis vietomis eis maldininkų eisenos, aukštieji Lietuvos katalikų bažnyčios hierar-

chai aukos iškilmingas šventas Mišias.

Kaune, fotografijos galerijoje metinių proga surengta Vatikano fotografo Artur Mafii paroda „Popiežius Kaune“. Vilniaus aerodrome, kur išlipęs iš lėktuvo Šventasis Tėvas pabučiojo Lietuvos žemę, bus pastatyta memorialinė plokštė su užrašu.

Rugsėjo 18 d. po naktinio katalikų jaunimo budėjimo Kryžių kalne bus šventinamas popiežiaus Jono Pauliaus II padovanotas kryžius. Unikalus paminklas — Kryžių kalnas — padarė popiežiumi labai didelį įspūdį. Šventasis Tėvas panorė, kad jo kryžių pastatyti. Šventojo Tėvo siekį įkūnijo Romos dailininkas Enrico Mantrini — sukūrė žmogaus dydžio prikalto Kristaus skulptūrą.

Rusija teigia, kad Karaliaučius yra demilitarizuojamas

Vilnius, rugsėjo 6 d. (Elta) — Rusijos parlamento aukščesniųjų rūmų — Federacijos Tarybos pirmininkas Vladimir Šumeiko spaudos konferencijoje dar kartą patvirtino, kad šis mėnesį bus pradėtas įgyvendinti pernai pasirašytas tarpvalstybinis susitarimas dėl palankiausio prekybos režimo statuso suteikimo Lietuvai. Jis pripažino, kad Rusija visai be reikalo užtęsė tai, dėl ko buvo susitarta.

Savo ruožtu Rusija tikisi, kad artimiausiu metu Lietuva pateiks Vyriausybės arba Seimo patvirtintą karinių ir pavojingų krovinių pervežimo per jos teritoriją taisyklę. „Tikiuosi, kad jos atitiks tarptautinius standartus — tokiu atveju Rusija jas priims kaip susitarimą. Tai, tikriausiai, reikės patvirtinti atitinkamu susitarimu, bet problema ir jums, ir mums bus išspręsta“, pasakė jis.

Šie du momentai, Vladimir Šumeiko nuomone, ir yra svarbiausi jo dviejų dienų oficialiame vizite į Lietuvą. Rusijos parlamento vadovas, be kita ko, pastebėjo, kad pasiekti savitarpio supratimo padėjo būtent Rusijos parlamentarai. „Aš galvoju“, pasakė jis, „kad tarpvalstybinis bendradarbiavimas būtinas ir ateityje, ypač kontroliuojant, kaip bus vykdomi mūsų bei vyriausybės pasiektieji susitarimai“.

Atsakydamas į žurnalistų klausimus, kada bus demilitarizuota Karaliaučiaus sritis, Vladimir Šumeiko pirmiausia pabrėžė, jog Karaliaučiaus sritis yra Rusijos sudėtinė dalis, ir tiksliai pati Rusija turi teisę spręsti, kur ir kiek laikyti kariuomenės. Tačiau sritis nėra demilitarizuojama, kaip daugelis teigia, o vyksta atvirkštinis procesas. Rusija Karaliaučiuje turės tikrai karines jūr pajėgas bei pagalbinių personalą, kuris reikalingas aptarnauti karo laivus. Jis pasakė, jog kariškių skaičius srityje neviršys 26,000 „Galiu tvirtai teigti, jog demilitarizacijos procesas prasidėjo ir bus tęsiamas“, užtikrino jis.

Seimo uoliausieji nariai

Vilnius, rugsėjo 2 d. (Elta) — Seimo pirmininko Česlovo Juršėno spaudos konferencijoje be kitų dalykų buvo pateikta ir Seimo narių aktyvumo suvestinė. Paaiškėjo, kad iki liepos 21 d. aktyviausi Seimo nariai Saulius Pečiulius, Andrius Kubilius ir Alvydas Baležentis, o neaktyviausieji — Vytautas Arbačiauskas, Alfonsas Navickas ir Vincentas Pranavičius. Prenešimus Seime daugiausiai skaitytė pirmininkas Č. Juršėnas, Juozas Bernatoniš ir Julius Vesleka. Uoliausiai posėdžius lankė Seimo nariai Juozas Liatavičius ir Juozas Žebrauskas, o daugiausia posėdžių yra praleidęs Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys.

Lietuvos kalėjimai

Vilnius, rugsėjo 1 d. (Elta) — Lietuvoje šiuo metu veikia 15 įkalinimo įstaigų, iš kurių 13 vykdo teismų nuosprendžius dėl laisvės atėmimo, likusios dvi yra socialinės bei psichologinės reabilitacijos įstaigos. Šiuo metu šiose įstaigose yra įkalinta 12,412 asmenų. Tarp jų — 4,482 nuteistieji laisvės atėmimu, 3,182 tardomieji ir teisiamieji, o 784 socialiai ir psichologiškai reabilituojami.

Šiuos skaičius Vyriausybės rūmuose įvykusioje spaudos konferencijoje pateikė Lietuvos vidaus reikalų ministerijos Pataisos reikalų departamento direktorius Jonas Blaževičius. Buvo pažymėta, kad nuo 1990 m. nuteistųjų bei tardomųjų skaičius auga ir iki šių metų pabaigos gali pasiekti net 15,000, o 1995 m. pabaigoje — 20,000.

Šį savo apskaičiavimą Jonas Blaževičius pagrindė tuo, kad 1994 m. liepos 19 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos Baudžiamojo Pataisos darbų ir Baudžiamojo proceso kodeksų pakeitimo ir papildymo“, kuriuo panaikintas laisvės atėmimo lygtinai ir lygtinis nuteisimas priverstinai įdarbinant. Šiuo metu taip yra nubausta apie 4,700 asmenų. Teisėjai jiems dabar turi skirti laisvės atėmimą. O įkalinimo įstaigos yra perpildytos.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Nesurenkamos biudžetui reikiamos lėšos

Vilnius, rugpjūčio 26 d. (LR) — Aktualiausia šalies ekonomikos problema — biudžeto formavimas lieka neišspręsta. Rugpjūčio 25 d. Vyriausybės rūmuose vykusioje spaudos konferencijoje ministras pirmininkas A. Šleževičius ir finansų ministras Eduardas Vilkėlis sakė, kad nepatenkina mokesčių inspekcijos veikla, o silpniausia jos grandis — mokesčių administravimas, dėl kurio nesurenkamos planuotos iplaukos.

Kaip rašoma „Lietuvos ryte“, premjeras mano, kad vyriausybė padarė klaidą, jog neatsispyrė kai kurių Seimo komitetų siūlymui padidinti biudžetą 540 milijonų litų. Maždaug tokiai pačiai sumai dabar nesurenkama planuotų pajamų.

Finansų ministras sakė, kad „biudžeto vykdymas nėra labai tragiškas“, tačiau, anot jo, palygini su liepos mėnesiu, vėl sumažėjo iplaukos. Per dieną surenkama 9.2 milijonai litų, o liepos mėnesį atitinkamai buvo 10.8 milijonai litų — tiek pinigų reikia gauti, norint įvykdyti pajamų planą. Pirmame pusmetyje per dieną būdavo surenkama po 6.7 milijonai litų. Ministras nuomone, iplaukų sumažėjimui įtakos turi dar tai, kad tęsiasi atostogos, grąžinamas pridėtosios vertės mokesčiai.

Imtasi biudžeto taupymo priemonių, pažymėjo E. Vilkėlis. Išleista obligacijų (valstybinių „bonų“) už 70 milijonų litų, kurios turi neblogą paklausą. Rugsėjo 2 dieną rengiamas naujas obligacijų platinimo turas.

Mokesčiai nebus keičiami

„Lietuvos rytas“, pasidomėjo, ar nevertėtų sumažinti muitų, kai kurių mokesčių, nes klesti kontrabanda, vengiama atsiskaityti su valstybe. Anot A. Šleževičiaus, Žemės ūkio ministerija rengia pasiūlymus mažinti muitus maisto produktams, tačiau dėl mokesčių garantavo — jų netolimoje ateityje neketinama peržiūrėti.

Vilniaus universitetas pradėjo mokslo metus

Vilnius, rugsėjo 1 d. (Elta) — Šiandien Vilniaus universiteto Didžiajam kieme iškilmingai paminėta mokslo metų pradžia. Iškilmės prasidėjo studentų himnu „Gaudeamus igitur“. Po to buvo perskaitytas raštas apie šios mokslo įstaigos įkūrimą prieš 415 metų.

Pasakęs sveikinimo kalbą, universiteto rektorius Rolandas Pavilionis pakvietė prezidentą Algirdą Brazauską testuoti Lietuvos valdovų tradicijas — globoti šią mokslo šventovę. Lietuvos prezidentas palinkėjo studentams neužmiršti rugsėjo 1-osios šventės ir čia praleistų metų, prisiminė negandas, kurias teko šiai mokslo įstaigai iškęsti — carizmo laikotarpį, okupaciją, nemamirbą paminėti ir universiteto klestėjimo metu. A. Brazauskas taip pat palinkėjo valdžios institucijoms ir mokslo įstaigoms glaudžiau bendradarbiauti.

Juos turi kompensuoti socialinės programos, pensijų didinimas, mokesčių administravimas.

Piktybiškai nemokantys mokesčių vengs sumokėti ir vieną procentą pajamų“ sakė premjeras. „Mokesčių požiūriu Lietuva neišsiskiria iš kitų valstybių, o lyginant su pokomunistinėmis šalimis, jie netgi mažesni“. Kaip ir kitose šalyse, 90% mokesčių pajamų gaunama iš keturių pagrindinių mokesčių — pridėtosios vertės, asmeniško bei įmonių pajamų mokesčių bei individualaus akcizo mokesčio.

Pasak E. Vilkėlio, „yra minčių sumažinti akcizą alkoholiui“, tačiau „nejaugi ir savo gamybos degtinę imsimė pardavinėti po 3 litus?“. Spaudos konferencijoje buvo pateiktas ir toks pavyzdys — sumažinus akcizą tabakui, jo legali prekyba padidėjo dešimt kartų. Su kontrabanda reikia kovoti kitomis priemonėmis ir pirmiausia — gerinant muitinių darbą. Yra gauta paskola muitinių kompiuterizavimo programai. Tačiau dėl alkoholio E. Vilkėlis nemato kitos išeities, kaip monopolizuoti gamybą ir prekybą.

Pasitikima ryšiais su Maskva

Paklaustas, ar turima žinių iš Maskvos, kaip rengiamasi vykdyti senesniai pasirašytą ekonominio ir prekybinio bendradarbiavimo sutartį, Šleževičius pasakė, kad „tam tikras progresas pastebimas“, ir mano, kad „procesai paspartės“, tačiau detaliau turimos informacijos nekommentavo.

Kadangi Rusija neratifikuoja palankaus prekybinio režimo sutarties su Lietuva, stengiamasi inicijuoti regioninius ryšius, pažymėjo Šleževičius. Tuose procesuose katalizatoriumi turėtų būti santykiai su Maskva. Panašios sutarties projektas yra išsiųstas Sankt Peterburgui, rugsėjo pradžioje ten turėtų vykti Lietuvos delegacija. Ekspertų lygiu dar kartą bus aptarti bendradarbiavimo klausimai su Kaliningrado sritimi.

Pasak premjero, yra nuogąstavimų, kad Rusijoje esant centralizuotam valdymui, gali būti trukdoma bendradarbiuoti su regionais. Nors pasitikėjimo suteikia tai, kad Maskvos vyriausybės vadovas J. Lužkov — svarbus asmuo politikoje (tvirtinama, kad pagal įtaką tai trečias žmogus valstybėje) ir Maskvos „svoris“ Rusijoje.

KALENDORIUS

Rugsėjo 7 d.: Gilbertas, Regina, Pulcherija, Palmyra, Rėda.

Rugsėjo 8 d.: Švč. M. Marijos gimimas; Adrijonas, Adelė, Gerutis. Švč. M. Marijos Šiluvėje šventė. Lietuvos padėkos šventė, dėkojant Dievui už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, minint, kad 1991 m. pasaulio tautos vėl pripažino Lietuvą nepriklausoma. Šią dieną 1930 metais Lietuvoje pradėta švęsti Tautos šventė, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto karūnavimui paminėti.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS TARYBOS PIRMOS PRANEŠIMAI

Trečiame LSS tarybos posėdyje buvo patvirtinta tarybos Pirmija. Formalumai užtruko daugiau dviejų mėnesių. Per tą laiką Pirmija turėjo tris korespondencinius posėdžius ir vieną pasitarimą, kuriuose buvo išdiskutuoti įvairūs veiklos reikalai, praversti pakėlimai ir apdovanojimai. Į aukštesnius vyresniškumo laipsnius pakelti ir garbės ženklais apdovanoti šie asmenys:

Padėkos ordinu su rėmėjo kaspinu: Lietuvos ambasadorius prie Jungtinių Tautų Anicetas Simutis.

Padėkos ordinu: v.s. fil. dr. kun. Pranas Dauknyš ir v.s. Henrikas Antanaitis. Abu Australijoje.

Į skautininkės laipsnį pakeltos:

ps. Renata Ramanauskaitė Borucki, Čikaga
ps. Gailė Anužytė Dėdinienė, Detroitas
ps. Birutė Prašmutaitė, Australija
ps. Virginija Juodišūtė Rubinski, Clevelandas
ps. Dalia Trakienė, Čikaga

Į paskautininkės lpsn. pakeltos:

v.sk. vsl. Vida Brazaitytė, Čikaga
v.sk. vsl. Ona Prašmutienė, Australija
v.sk. vsl. Kristė Jankutė Zamborienė, Detroitas
Visas pakeltasias į aukštesnius vyresniškumo laipsnius ir apdovanotus garbės ženklais sveikiname. Linkime išstvermingo ir kūrybingo skautavimo.

PAKĖLIMAI IR APDOVANOJIMAI

Pagal LSS nuostatus, į skautininkų laipsnius keliama du kartus metuose – balandžio 23 ir lapkričio 1 d. Apdovanojimai vykdomi Vasario 16 proga. Visais apdovanojimų ir pakėlimų reikalais rūpinasi v.s. Marytė Utz. Visi pristatymai pakėlimui v.s. Marytės Utz rankose turi būti iki spalio 17 d. Galite siųsti FAX – (708) 423-8497.

Primenama, kad su pristatymais pakėlimui ir apdovanojimams esate prašomi pridėti „Asmens žinių lapą“, kuris turi būti pilnai užpildytas su tiksliais pareigų, apdovanojimų bei pakėlimų datomis. **Isidėmė-tina**, kad pagal LSS Garbės ženklų nuostatus: „garbės ženklų galima apdovanoti ne anksčiau, kaip po dviejų metų nuo paskutinio apdovanojimo, išskyrus Gyvybės gelbėjimo kryžių“. Apdovanoti aukštesniais garbės ženklais į skautininkų laipsnius keliama tik po dviejų metų.

NARIO MOKESTIS

Arkstyvesnioji Pirmija patvirtino naujus Brolijos ir Seserijos narių mokesčius, į kuriuos yra įtraukta ir „Skautų aidas“ prenumerata. Tie nario mokesčiai įsigalioja nuo 1994 metų rugsėjo. ASS nario mokeskis nebuvo pakeistas. Visais

nario mokesčio reikalais kreipiamasi į atitinkamos šakos vadijas.

v.s. Antanas Jarūnas ragina visus LSS narius nedelsiant susimokėti savo nario mokesčių. Nario mokesčiai mokamas per vienetus ar vadijas. Tad visi pavieniai ar vienišai LSS nariai yra kviečiami nelaukti kitų rinkimų.

LSS SUVAŽIAVIMO DALYVIŲ SIŪLYMŲ DUOMENYS

LSS Vadovybės rinkimų biuletenyje Nr. 4 paskelbti rezultatai nereiškia, kad pasiūlymai, gavę daugumą balsų, yra įsigalioję. LSS Statutą ir Nuostatus gali pakeisti tik LSS Taryba.

Artimoje ateityje kiekvieno rinkimuose pareikštas pasisakymas bus pateiktas Tarybos narių svarstymui. Kai kurie pasisakymai reikalingi paaiškinimui. Kreipsimės į siūlytojus, kad išsamiau pasisakytų.

LIETUVIŠKIOSIOS SKAUTYBĖS FONDAS

LSS Pirmijos antrame korespondenciniame posėdyje buvo patvirtinta LSF valdyba. Pirmininkas v.s. fil. Petras Molis: vicepirm. – v.s. Mykolas Banevičius; išdininkas v.s. fil. Kostas Nenortas; sekretorė v.s. Saulė Stienė; nariai – v.s. Česlovas Kiliulis, s. fil. Danutė Marcinkevičiūtė ir s. fil. Julius Špakevičius. Su energingu pirminku LSF vėl smagiai juda. Paskutiniaisiais metais LSF buvo visų kiek primirštas ir aukos sumažėjo. Kviečiame visus Tarybos narius ir LSS vadovus skirti daugiau dėmesio LSF fondui, daugiau jį garsinti LSS ir visuomenės tarpe. LSF palūkanos padeda išlaikyti LSS veiklą.

LIETUVOS SKAUTAMS REMTI KASA

Ši kasa tebeegzistuoja. Kasos vedėja yra ps. Danutė Kazakaitienė. Į šią kasą aukos priimamos. Kasa yra LSS Tarybos pirmininko žinioje.

AUSTRALIJOS RAJONAS

Per rajono spaudą – „Raštai“ ir „Tėvynės židinys“, susipažinome su rajono veikla. Čia telpa vienetų sąrašai ir kitokia statistinė medžiaga bei kitokios veiklos aprašymai, kurie buvo išspausdinti vietos lietuviškoje spaudoje.

EUROPOS RAJONAS

Per „Budėkime“, kuriam medžiagą renka v.s. Juozas Maslauskas, susipažinome su LSS veikla Anglijoje ir Vokietijoje. „Budėkime“ administruoja J. Levinskas, o redaguoja H. Gasperas.

Rajono tradicinė 45-ji stovykla „Mūsų sodyba“. Anglijoje, buvo labai sėkminga. Tarp 82-ųjų stovyklavusių skautų ir skautių

New Yorko ir New Jersey dalis skautų vyčių kandidatų su savo vadovu. Iš k. – Rytas Stankūnas, Linas Černauskas, vs. Kazys Matonis – vadovas, Darius Penikas ir Matas Pintsch.

Nuotr. G. Matonienės

NEW YORKO – NEW JERSEY SKAUTŲ VYČIŲ KANDIDATŲ BŪRELIS

1994 m. žiemos metu susidarė grupė s.v. kandidatų gyvenančių New Jersey, New York ir Connecticut valstijose. Jie pasiryžė bent kas mėnesį susirinkti sueigoms ir atlikti visus skautų vyčių kandidatavimo reikalavimus. Tai – Linas Černauskas, Woodhaven, N.Y.

Saulius Dambauskas, Parlin, N.J.

Darius Penikas, E. Norwich, N.Y.

Matas Pintsch, W. Milford, N.J.

Arvidas Remėza, Manhasset, N.Y.

Rytas Stankūnas, Cos Cob, CT.

Būtų prisidėję dar du šiuo metu toliau išvykę, tai Deivis Bork (Ispanija), ir Antanas Garbaskas (SUNY - Buffalo), bet jiems tikrai nėra įmanoma sueigose bei kituose užsiėmimuose dalyvauti.

Šešetukas sueigoms rinkosi pas v.s. fil. Kazį Matonį (Ocean, N.J.). Toliausiai atvykti buvo Rytui Stankūnui – maždaug 125 mylios. Jis atvykdavo penktadienį ir N.Y., nes dalyvaudavo tautinių šokių grupės repeticijoje. Pernakvojęs pas draugą atvykdavo į sueigą. Kitiems buvo kiek arčiau; tarp 50 ir 100 mylių. Tik Sauliui D. buvo labai arti – 25 mylios.

Sueigu pradžia buvo 11 val. ryto. Uniformuoti kandidatai, nors ir ankščiau atvykę, per duris įeidavo 10:59 val. ryto. Labai vykusiai pademonstruodavo punktualumą. Sueigos tęsdavosi arti 2 val. (su trumpa pertrauka).

Tarp svarbesnių programos punktų buvo žodinis pristatymas laisvos temos; pvz. – Žymūs lietuviai, tautinės

buvo svečių iš Lietuvos, Kanados, JAV, Brazilijos ir Argentinos. Stovyklai vadovavo s.v. Vincentas O'Brian. Stovyklas pagrindą sudarė Anglijos ir Vokietijos lietuviai skautai ir skautės.

LSS VADOVŲ IR VADOVIŲ SĄSKRYDIS

LSS Brolija ir Seserija ruošia vadovų, ių sąskrydį š.m. spalio 22-23 d. Toronto, Kanadoje. Artimoje ateityje bus paskelbta darbotvarkė, registracija ir kt. Be abejo, sąskrydžio metu bus įmanoma susirinkti. Tarybos (Pirmijos pasitarimui). Planuojantieji pasitarime dalyvauti prašomi pranešti Pirmijos pirmininkui, kad būtų galima atitinkamai pasiruošti.

Budėkime ir Ad meliorem! v.s. fil. Kęstutis Ječius LSS Tarybos Pirmijos pirm.

šventės. Lietuvos istoriją pakartojome sekančiai – kiekvienas pasirinko apibūdinti 5 svarbesnius įvykius iš kurio nors šimtmečio. Rašytoms temoms pasirinkta: „Skautijos vaidmuo visuomenėje“, „Skurdas“, „Narkotikai“, ir „Daugiau dėmesio programai gamtoje“. Dvi temos dar teberašomos. Prištaičius/perskaitčius savo temą, sekė trumpos diskusijos, kodėl ši tema pasirinkta, kur medžiaga rasta ir t.t.

Rugpjūčio 20-21 d. būrelio nariai išvyko Catskill kalnuose, N.Y. valstijoje. Laukiamas trumpas iškylos aprašymas. Kandidatų ruošia artėja prie pabaigos. Reikia pasveikinti šiuo jaunuolių ryžta, gana sunkiose sąlygose (atstumas/laikas) susirinkti ir artėti prie užsibrėžto tikslo.

K.

KĄ GALIU DUOTI SKAUTYBEI TAPDAMA VYRESNIAJĄ SKAUTE

Tapdama vyresniąja skaute, aš tikėjosi padėti sesėms suprasti skautybės esmę ir padėti joms tapti plačiosios skautiškos šeimos dalimi.

Žvelgdama praeitin, matau, kad kiekviena vadovė – ar ji man asmeniškai patiko, ar ne, pasidalino su manim savo skautišku, kuris man padėjo suartėti su visais skautais ir skautėmis, įsigilinti ir perprasti skautybės esmę. Nors kartais nelengva būdavo suvokti kodėl broliai ir sesės kiekvienas yra individualiai skirtingas, kai visi savo gyvenimą grindžia tais pačiais įstatais. Aš norėčiau išmokyti skaites myleti visus tokius, kokie jie iš tikrųjų yra. Jei kiekvieną žmogų mylėsime kaip Dievo dovaną, tai jau bus

dovana mums patiems. Iš kiekvieno žmogaus pavyzdžio – gero ar blogo, galime sužinoti ką nors naujo apie save. Jei ši supratimą galėčiau įdiegti visoms jaunesnėms sesėms, man atrodytų, kad visa skautiška šeima geriau tarpusavyje sugyventų ir turbūt padidėtų. Ginčai ir piktą žodžių nenuskriaudžia žmonių, ant kurių pykstame, bet tik parodo mūsų pačių menkumą. Kartais sunku suprasti žmones ir jų taisykles, bet mėginimas suprasti nesumažina mūsų pačių žmogiškumo. Jei šia mintį galėčiau perduoti kitoms skaitėms ir pati jos laikytis, manau, kad tai būtų didžiausia dovana, kurią galėčiau duoti skautybei ir sau pačiai.

Vida Urbaitė

Paukštyčių vadovės vyr. skaitės Nida Januškytė ir Nida Tijūnelytė šių metų vasaros stovykloje, Rake.

Nuotr. I.T.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą –			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisto savo nužiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

PAKEITĖ ADRESĄ

LSS Tarybos narys fil. v.s. Sigitas ir Janina Miknaičiai pakeitė adresą. Naujasis adresas: 3101 Grandview Place, Darien, IL 60561. Tel. 708-985-1820. Daug laimingų metų naujuose namuose linkime.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos. Nechirurginis išsiplėsių venų gydymas. 5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802. Pirm. antr. penkt. 9 v.r.-3 v.p.p., ketv. 10 v.r.-7 v.v., trečd. 10 v.r.-2 v.p.p. Susitarimo nereikia trečd. ir šešt. Sumokama po vizito

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA 7915 W. 171st Tinley Park, IL 60477 (708) 614-6871 Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams suvokiamas dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbet angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS 3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101 Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaroma, ketvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS KOSMETINĖ CHIRURGIA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja 3315 W. 55th St., Chicago, IL Tel. (312) 476-2112 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL Tel. (708) 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1 iki 8 v.v. išskyrus trečd. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL Tel. (312) 585-1955 172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126 708-941-2606 Valandos pagal susitarimą Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS 7722 S. Kedzie, Chicago 60652 Tel. 312-434-2123 Pirmd. 2 v. p.p.-7 v.v., antr. 9 v.r.-12, ketvd. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

RENGINIAI

Spalio 15 d. – „Puota jūros dugne“ – metinis jūrų skautų, žių renginys Lietuvių centre, Lėmonte.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS Tel. (312) 767-7575 5780 Archer Ave. (6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.) Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Oftalmologas/Akių Chirurgas 9830 S. Ridgeland Ave., Chicago Ridge, IL 60415 708-836-6822 4149 W. 63rd St. 312-735-7709

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER AKIŲ LIGOS – CHIRURGIA 166 E. Superior, Suite 402 Valandos pagal susitarimą Tel. – (312) 337-1285

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS 7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building 6132 S. Kedzie Chicago, IL 60629 Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D. Širdies ir Kraujagyslių Ligos Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA 9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (kalba lietuviškai) Tikrina akis, pitaiko akinius 2618 W. 71st St. Tel. (312) 737-5149 Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v. Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIA IR GYDYMAS 6132 S. Kedzie Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p. Šešt. pagal susitarimą Vizitai apmokami Medicare Kabineto tel. (312) 776-2880 Namų 708-448-5545 Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas Kalbame lietuviškai 6165 S. Archer Ave. (prie Austin) Valandos pagal susitarimą Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIA AKIŲ LIGOS Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus 1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville, IL 60563 Tel. 708-527-0096 Valandos pagal susitarimą

Kiek akmenėlių — tiek ištremtųjų skausmo... Paminklas tremtiniams pagerbti Druskininkuose. Nuotr. Juozo Gailos

LIETUVOS ŪKININKAI NESITIKI SULAUKTI GERESNIŲ LAIKŲ

IGNAS MEDZIUKAS

Trūksta žemės ūkio vystymo programos

Lietuva yra žemės ūkio kraštas, žemės gelmių turtyje turime nedaug. Prieš II pasaulinį karą Lietuvos žemės ūkis jau buvo pasiekęs gana aukštą lygį. Ūkininkai prisitaikė prie rinkos reikalavimų ir turėjo geras pajamas už parduotą žemės ūkio produkciją. Tačiau po II pasaulinio karo žemės ūkis Lietuvoje pradėjo nykti. Ūkininkai prarado žemę, žemės ūkio produkcijos kainos sumažėjo, o žemės ūkio išlaidos padidėjo. Ūkininkai prarado žemę, žemės ūkio produkcijos kainos sumažėjo, o žemės ūkio išlaidos padidėjo.

Netikėta okupacija viską iš pagrindų sugriovė, bet ir pati sovietinė sistema sugriuvo. Atsikūrusiai Lietuvai vėl reikia atstatyti kas buvo sugriauta. Bet sugriauti yra lengviau, negu atstatyti. Šių dienų ūkininkai susiduria su daugybe problemų, nes ligi šiol nėra parengta tinkama žemės ūkio vystymo programa. Vyriausybė per mažai kreipia dėmesio į žemės ūkio padėtį. Maistiniai grūdai yra superkami pagal nustatytas kvotas, kurios yra labai žemos. „Valstiečių laikraštis“ (1994.08.30 Nr. 61) rašo, kad ūkininkai yra praradę viltį sulaukti geresnių laikų. Alytaus grūdų įmonė dar visiems augintojams sumokėjo už pernykšius grūdus. Marijampolės grūdų įmonė dar iki šiol

(rugsėjo mėn.) nesudariusi sutarčių naujam derliui supirkti. Ūkininkai skundžiasi, kad net po tris mėnesius reikia laukti, kol sumokama už pristatoma pieną.

Lietuvoje šiemet išauginta 1.200.000 ha javų. Iš jų daugiau kaip pusė — žiemkenčiai. Ūkininkai susirūpinę, kad akcinė bendrovė „Rokiškio grūdai“ šiemet rugių visai nepriimsianti, nes vien Kupiškio ūkininkams yra skolinga už 225 tonas pernai priduoto derliaus. Rokiškio rajono žemdirbiams dar nesumokėta už daugiau kaip 1.000 tonų grūdų. Bendrovė tebėra skolinga Anykščių ir Zarasų javų augintojams.

Patirta, kad ir priėmimo punktų rajonuose Rokiškio ir Panevėžio grūdų perdirbimo įmonės rugių priimančios tik kaip tarpininkės Vievio įmonei. Tuo tarpu nieko nežinoma apie kviečių ir rugių kainas, kokios jos šiemet bus.

Kur žemdirbiai turi dėti užaugintus javus?

Pagal nustatytas kvotas Kupiškio javų augintojai galės parduoti vos 3.000 tonų rugių ir 5.000 tonų maistinių kviečių. Tai sudaro tik 30 ir 40 proc. numatomo gauti derliaus. Pasiteiravus sužinota, kad akcinė bendrovė „Rokiškio grūdai“ kviečių derlių, viršijanti kvotą, galbūt priims tik pasaugoti, ir

tai tik iš tų, kurie iš anksto buvo sudarę sutartis. Pinigai bus sumokėti, jei šie grūdai bus realizuoti. Tuo tarpu, miežių ne tik nežada supirkti, bet ir priimti pasaugoti. Vien Kupiškio rajone šių javų pjautinas plotas sudaro 8.670 hektarų. Tai ką gi turi daryti javų augintojai? Kur kaimo žmonės turi užaugintus javus dėti?

Atrodo, kad kaimo žmogus paliktas Dievo valiai, visai neatšizvelgiant į jo reikalus. Apskritai ūkininkų produkcija superkama nustatytomis žemomis kainomis, kurios 40-70 proc. žemesnės už pasaulines rinkos kainas. Jei lygintum su Vokietijoje esančiomis kainomis, tai tenai ūkininkas už 1 kg pieno gauna 60 pfenigų, o Lietuvos ūkininkas — tik 10 pfenigų. Vokietijoje galvijų gyvo svorio kilogramas 4,5 markės, Lietuvoje — 80 pf. Už užaugintą dobių sėklas tenai mokama 4 markės, o mūsų ūkininkas gauna tik vieną markę. Tai kodėl tokie dideli skirtumai? Bet ūkininkas, pirkdamas trąšas, degalus, chemines apsaugas priemones ir kitas ūkiui reikalingas prekes, turi mokėti pasaulinėmis kainomis. Taigi kažkas pelnįsi ūkininko sąskaiton.

„Draugo“ žemės ūkio bendrovė Radviliškio rajone 112 ha plote išaugino po 490 centnerių cukrinių runkelių iš hektaro. Iki šiol dar ne už visus runkelius sumokėti pinigai. Pažymėtina, kad nuvežtų runkelių daug sugenda iki perdirbimo į cukrų. Mes stebėdavomės, kad Rusijoje tokie dalykai vyksta. Pasirodo, kad ir Lietuvoje yra panašiai. Už parduotus cukraus fabrikams cukrinius runkelius praėjusių metų rudenį (rugsėjo spalio mėn.) fabrikai dar buvo

neatsiskaitę su žemdirbiais 46 milijonais litų.

Žemės ūkio politika nepalanki žemdirbiui

1994 m. pavasario sėjoje dalyvavo apie 420 tūkstančių Lietuvos ūkininkų. Apytikriai apskaičiuota, kad ūkininkai naudoja beveik 1 milijoną hektarų žemės, kas sudaro vieną trečdali dirbamos žemės ploto. 1993 m. jie išaugino 58 proc. visų krašto javų, 96 proc. bulvių, 57 proc. gyvulių ir paukščių, 57 proc. proc. pieno. Šiemet, atsižvelgiant į buvusias vasaros metu sausras, tie skaičiai gali žymiai sumažėti.

1993 m. buvo apie 4.000 žemės ūkio bendrovių, bet skaičiai mažėja, nes jose įsigalėjusios tos pačios ydos, kurios buvo kolūkiuose: girtuokliavimas, nerūpestingas darbas, vagilavimas, todėl jose dirbančių užmokesčiai yra žemas. Atrodo, kas tik gali, stengiasi iš jų pasitraukti, nes jos neturi ateities.

Bloga žemės ūkio politika ligi šiol buvo nepalanki žemdirbiams. Neturint kur dėti savos gamybos produktų, buvo toleruojamas įvežimas iš užsienio dėl pigesnių kainų, bet nepaisant kokybės. Dabar atrodo, jau ir tai atkreiptas dėmesys, prištabant sveiktos gamybos įvežimą, kenkiant savų žemdirbių išaugintoms kultūroms.

Ilgalaikio kredito problema

Neišspręsta ir ilgalaikio kredito problema, kuria gali pasinaudoti tik maža dalis ūkininkų. „Ūkininko patarėjas“ Nr. 59 (1994.07.23) rašoma, kai Regina ir Leonas Pužai užsimojo ūkininkauti, pasistatydami 80 vietų karvių, 200 vietų kauliudę, mechanines dirbtuves, naftos bazę (250 tonų talpos), daržinę šienai, taip pat silosinę ir šakniavaisių saugyklą. Išgydo du namai: vienas sau, kitas vaikams, kurių turi keturis, dar pradėjo statyti atskirą namą ir samdiniams. Įsigijo ir reikalingos technikos. Žemės turėjo 150 ha. Bet štai statybinės medžiagos pabrango, pinigai nuvertėjo, santaupos išseko. Teko imti iš banko kreditą. Bet žmonės pateko į sunkumus, nes kaupėsi palūkanos už paskolą, o pajamų skoloms dengti nepakanka. Byla atsidūrė teisme. Uždėtas areštas, teisėjas iš dalies ieškini patenkino ir priteisė gražinti dalį skolos palūkanų ir netesybų, iš viso 198.683 Lt. O iš kur tokius pinigų paimti? Varžytinės neišvengiamos.

Atrodo, kad šiuo atveju buvęs per didelis užsimojimas. Bet pa-

našių atvejų yra ir daugiau. Buvęs „Draugo“ kolūkio pirmininkas Algirdas Malinauskas žurnalistams pareiškė, kad valdžios šulai, užuot patys sprendę ūkines problemas, dairosi į rytus ir vakarus. Jie turi paieškoti savojo lietuviško kelio ir sudrausminti savivalaujančius monopolininkus.

TIKSLIAU REGISTRUOJAMI KARIŲ KAPAI

Lietuvos Respublikos Paminklotvarkos departamentui priklausanči Kauno nepelno įmonė „Palikimas“, besirūpinanti karių kapais, juos registruoti nuo šiol galės daug tiksliau. Sukurti specialūs aprašai, kuriuose surinkta informacija bus itin išsami, šį projektą patvirtino Paminklotvarkos departamentas.

Pasak „Palikimo“ direktoriaus Jono Voronavičiaus, aprašai — tai naujovė, jos prireikė po valstybingumo atstatymo Lietuvoje pasikeitusi požiūriui į paveldą. „Palikimo“ įmonei surinkus žinias ir informaciją apdorėjus kompiuteriais, bus lengviau nuspręsti, kuriems nykstantiems seniesiems karių, rezistentų kapams reikia pagalbos pirmiausia.

Aprašus įvertinus Kultūros paveldo moksliniam centre, Kultūros paveldo inspekcijoje ir šioms institucijoms pritarus, atstosios kapavietės bus registruojamos kaip kultūros paveldo objektai.

Pirmą kartą pagal tokius aprašus jau pradėdami registruoti kapai Marijampolės rajone. („Lietuvos rytas“, 07.13)

„LIETUVOS DUKTERŲ PAGALBA JONAVOJE“

Jonavos rajono savivaldybėje lankėsi JAV moterų draugijos „Lietuvos dukterys“ igaliotoji atstovė, paminklo R. Kalantai Detroito autorė ir statytoja, Stasė Smalinskienė. Kaip pasakė viešnia, „Lietuvos dukterų“ tikslas — remti sunkiai Lietuvoje gyvenančias daugiavaikes šeimas. „Lietuvos dukterys“, skirtingai nuo kitų labdarinių organizacijų, pačios lanko šeimas ir visą pagalbą asmenims teikia tiesiogiai.

Stasė Smalinskienė ir Jonavos rajono globos ir rūpybos skyriaus vedėja Laima Šatienė aptarė galimą remimo programą. Viešnia iš JAV pažadėjo atsiųželti į Jonavos rajono savivaldybės pageidavimą, kad labdaringa parama pasiektų ne tik remtinas šeimas, bet ir besikuriančius Jonavos vaikų namus.

(„Lietuvos rytas“, 07.13)

Danutė Bindokienė

Vėsta oras, bet karštėja diskusijos

Amerikos vidurio vakaruose rugpjūtis buvo vėsus — labai nevasariškas. Kadangi nepalankiu oru galima tik skystis, bet pataisyti neįmanoma, reikėjo susitaikyti su esamomis sąlygomis. Galbūt dėl to bus lengviau pasiruošti būsimam rudeninės veiklos sezonui ir užsidaryti darbovietėse bei mokyklų klase...

Pastaruoju metu pradėdame jausti tam tikrą „temperatūros pakilimą“ lietuviškame pasaulyje. Visi žinome, kad už poros savaitių (rugsėjo 17-18 d.) Baltimorėje įvyks JAV LV XIV tarybos suvažiavimas ir staiga pradeda atgyti dėmesys to suvažiavimo eigai — klausimams, numatytiems jame svarstyti, o taip pat tiems, tebeknietintiems kiekvieno Lietuvos bendruomenės nario mintyse. Net ir žmonės, kurie į LB veiklą žiūrėjo labai skeptiškai, beveik nejučiomis pradėjo domėtis suvažiavimu, o ypač galimomis jo išvadomis. Ir skeptikai pagaliau pradeda įsisauginti tvirtos, sėkmingos LB veiklos reikšmingumą lietuviškame gyvenime už Lietuvos ribų.

Norim ar nenorim pripažinti, Lietuvos bendruomenė yra vieninga, daugelį užsienio lietuvių apjungianti, tebelikusi organizacija. Savo pareigas suprantanti, savo įstatų griežtai besilaikanti, LB gali būti labai veiksminga jungiančioji jėga, tautinio susipratimo auklėtoja ir kultūrinį apraiškų skatinėja. Jeigu LB užmirš savo pagrindinę paskirtį ir galutinai prarastų narių pasitikėjimą, lietuviškos likimas svetimuose kraštuose per daug vilčių neteikia. Todėl mūsų tautinei gyvybei labai svarbu, kad LB nesunaikintų jokia piktą įtaką nei pačios organizacijos viduje, nei iš lauko. Daugiausia rūpestio kaip tik kelia JAV Krašto LB, nes jos paskirtis yra rūpintis JAV lietuvių reikalais. O JAV Krašto lietuvių bendruomenė bus tik tuomet veiksminga, jeigu turės tvirtą, savo pareigas vykdančią ir paskirtį suprantančią valdybą.

Tai dėl valdybos, o ypač jos pirmininko (ar pirmininkės), vyksta vis labiau kaistančios diskusijos. Mes „paprasti mirtingieji“, t.y. ne naujai išrink-

tosios XIV tarybos nariai, apygardų ar apylinkių pirmininkai bei kiti, „žiedo viduryje“ esantieji, nedaug dar žinome, kas kandidatuoja į tą vietą, o jei kandidatuoja, ką ryžtasi nuveikti savo kadencijos metu (aišku, JAV lietuvių labui). Neoficialiai apie būsimuosius kandidatus turbūt jau daugelis girdejomė, gal ir savo nuomonę susidarė, bet, deja, mūsų nuomonė čia nedaug reikšia.

Per likusį iki XIV tarybos suvažiavimo laiką, be abejoj, spaudoje ne kartą skaitysime pasisakymus dėl būsimos JAV LB Krašto valdybos ir žmonių, kurie numatomi įjungti į šakotąsias valdybos veiklą „Draugo“ puslapiuose tiems pasisakymams vietos atsirast, nes tai dienraščio paskirtis — kalbėti apie rūpimus reikalus. Laukiame diskusijų, klausimų, pasiūlymų. Savo bendradarbiams nedraudžiame pasisakyti už tą ar kitą kandidatą. Viena tegalime pažadėti: nepaisant, kas sudarys būsimąją JAV LB Krašto valdybą, jos darbus „Draugas“ remis, kaip iki šiol remė, t.y. tuos darbus, kurie gyvybiškai svarbūs mūsų išlikti susipratusioms lietuviškos bendruomenės, nors toli nuo savo tėvynės. Jokių būdu neneigiamame būtinybės bendrauti ir bendradarbiauti su Lietuva, padėti jos vargantiesiems bei nelaimingiesiems, tačiau vis dėlto savi ansambliai labiau rūpi negu svečiai iš tėvynės; savo net mažutės lietuviškos mokyklos svarbesnės už universitetus anapus Atlanto; lietuviškos parapijos Amerikoje likimas labiau jaudina, negu kuras bažnyčios stogas kažkur Lietuvos provincijoje; lietuvių spauda JAV mums brangesnė už šimtą tūkstančių tiražo dienraštį Lietuvoje...

Kai Lietuva norės mūsų pagalbos, žinos kur mus rasti — nėra reikalo per daug į akis listi (siūloma prekė nebrangi...). Jei būsimieji tvirtai, susipratę, vieningi, ir Lietuva, ir kraštas, kuriame gyvename, daugiau pagarbos tokiai organizuotai grupei turės. Su tomis mintimis blaiviai laukime artėjančio JAV LB XIV tarybos suvažiavimo, nevengdami pareikšti savo nuomonę dėl jo svarbumo ar veiksmingumo.

KIEKVIENO NAMAMS — „MANO NAMAI“

Pasirodė pirmasis lietuviško žurnalo „Mano namai“ numeris. Žurnale pasakojama apie

namų ūkį, kaip gražiai įrengti butą ar namą. Žurnalas spausdinamas Estijoje, nes Lietuvoje spausdinti tokį žurnalą būtų labai brangu. (AGEP, 08.19)

LIETUVIŲ TAUTOS ANTIOKUPACINĖ REZISTENCIJA (1940—1990)

ALGIMANTAS LIEKIS

Kitas plačiai žinomas susivienijimas — Lietuvos Laisvės lyga, turėjusi tikslą: atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę, ugdyti religinę, tautinę ir politinę savimonę ir pan. LLL oficiali steigiamoji deklaracija po grindžio spaudoje buvo paskelbta 1978 m. birželio 14 d. LLL įkūrimo iniciatorius — A. Terleckas. Jos veikloje aktyviai dalyvavo R. Ragaišis, A. Ragaišienė, S. Terleckienė, J. Volungevičius, A. Statkevičius, J. Sasnauskas, V. Bogušis, A. Tučkus, L. Protusevičius, A. Grigas, E. Zasnauskaitė, J. Šakalienė, P. Pečiūnas ir daugelis kitų. LLL leido pagrindinį laikraštį „Laisvės šauklys“ (nuo 1976 m.), žurnalą „Vytis“ (nuo 1978 m.). LLL skyrėsi nuo daugelio kitų rezistencinio pobūdžio susivienijimų savo radikalumu, drąsa. Ji savo platinauose lapuose, leidiniuose kėlė Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės idėjas, smerkė susitaikėliškumą. Viena pirmųjų viešai paskelbė slaptuosius Vokietijos-Sovietų sąjungos 1939 m. protokolus — suokalbį okupuoti Baltijos ir kitas valstybes. Artėjant to suokalbčio 40-mečiui, LLL nusiuntė pareiškimą SNO XXIV Generalinės Asamblėjos sesijai. Prie pareiškimo pridėjo 80 puslapių „Moralinio ultimatumo SSRS vyriausybei“ keletą egzempliorių, išverstų į rusų kalbą. Tų pačių do-

kumentų kopijas pasiuntė ir į Kremlį. Ultimatumu, remiantis istoriniais faktais, Sovietų sąjunga buvo lyginama su hitlerine Vokietija, parodomis tie milžiniški nuostoliai, kuriuos patyrė lietuvių tauta sovietinės okupacijos metais. Didelio pasaulio demokratų dėmesio sulaukė to paties 40-mečio proga LLL iniciatyva parengtas 45-rių pabaltijiečių „Kreipimosi į SNO generalinį sekretorių Kurtą Valdeimą, į šalis, pasirašiusias Atlanto chartą“ pareiškimas. Pareiškime reikalavo paskelbti minėtąjį Vokietijos-Sovietų sąjungos paktą negaliojančiu nuo jo pasirašymo datos, besąlygiškai išvesti iš Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių visą sovietų kariuomenę, užtikrinti laisvą Baltijos valstybių vystymąsi ir t.t.

Kreipimąsi pasirašė 38 lietuviai, disidentai, o taip pat latviai ir estai bei Maskvos: J. Bonar, D. Sacharovas, M. Landau, T. Velikanova, V. Nekipelovas, J. Belovas, T. Osipova ir kt. Pirmas viešas mitingas, organizuotas LLL — 1987 m. rugsėjo 23 d. gedulo mitingas Vilniuje prie A. Mickevičiaus paminklo, kuriame reikalaujama atkurti nepriklausomą Lietuvą, išvesti sovietų kariuomenę ir t.t.

Po kiekvieno viešo kreipimosi, pareiškimo, memorandumo KGB ir sovietinė valdžia „imdavosi priemonių“ — vykdavo naujus areštus, teismus, dažniausiai už tariamą „kriminalinį“ nusikaltimą. Už juos buvo teisiami ir daugelis LLL aktyvistų — A. Terleckas, R. Ragaišis, J. Sasnauskas ir daugelis kitų. Vietoje nuteistųjų stodavo kiti. Ir LLL gyvavo, buvo tarp svarbiausių daugiatūkstantinių mitingų organizatorių, daug prisidėjo, kad pagaliau 1990 m. kovo 11 d. buvo paskelbtas Nepriklausomybės atkūrimo aktas.

Tarp labiausiai persekiojamų, engiamų sovietų

okupacijos metais buvo Katalikų Bažnyčia, tikintieji. Religija visuomet buvo viena pagrindinių vertybių, kurią gynė lietuvių tauta. Ir lietuvių katalikų kunigai visuomet buvo pirmose gretose, kovose už lietuvių tautos egzistenciją. Baltarusijoje „lietuviškos salos“ išliko daugiausia tik todėl, kad jose būta gerų lietuvių kunigų. Vos ne kas antras-trečias lietuvis kunigas sovietiniais metais buvo nužudytas, nuteistas, ištremtas. Kunigai būdavo teisiami, net už vaikų mokymą tikėjimo tiesų. Tačiau labiau organizuotas tikinčiųjų ir Katalikų Bažnyčios pasipriešinimas engimui prasidėjo 1978 m. lapkričio mėnesio pradžioje, įkūrus Tikinčiųjų teisių gynimo katalikų komitetą (TTGKK). Jo iniciatoriais buvo kunigai A. Svarinskas, S. Tamkevičius, J. Zdeb-skis. Kiek vėliau į Komiteto veiklą įsijungė kunigai J. Kauneckas, V. Vėlavicius, L. Kalinauskas, A. Keina, V. Stakėnas ir kiti. TTGKK užsimojo informuoti Bažnyčios vadovybę ir visuomenę apie tikinčiųjų padėtį Lietuvoje, siekti, kad būtų laikomasi tarptautinių aktų ir dėl tikinčiųjų bei Katalikų Bažnyčios, aiškinti kunigams ir tikintiems jų teises, padėti jas apginti ir pan.

TTGKK veiklos formos ir metodai buvo panašūs į kitų tų metų disidentų susivienijimų — pareiškimų, memorandumų, kreipimosi siuntimas Sovietų sąjungos, TSKP CK vadams, ir tarptautines organizacijas, demokratinių valstybių vyriausybėms dėl Katalikų Bažnyčios ir tikinčiųjų diskriminavimo, beteisiskumo. Suprantama, kad okupacinei valdžiai Komitetas, kaip ir visi kiti panašaus pobūdžio susivienijimai, buvo apkeliamas rakštas ir stengėsi, kaip į sukompromitavus, sudarius kaltinamąsias bylas jo nariams.

Pirmasis buvo areštuotas ir nuteistas (1983.05.06) TTGKK narys kun. A. Svarinskas po pusmečio — kun.

S. Tamkevičius; 1986 m. vasario 5 d. įtartomis aplinkybėmis buvo kun. J. Zdebekis. Nuolatinis persekiojimas teko patirti kun. J. Kauneckui ir t.t. TTGKK turėjo didelę autoritetą Lietuvoje ir pasaulyje. Jis buvo ta institucija, kuri gynė Bažnyčios ir tikinčiųjų reikalus, savo pavyzdžiu rodė, kad nereikia būti pasyviais aviniais, o kovotojais dėl tikėjimo, savo ir tautos teisių, kad galima ir privaloma įveikti baime, kad taptų laisvais ir nepriklausomais.

Lietuviai disidentai buvo užmezgę ryšius ir su kitų pavergtųjų kraštų disidentais. 1977 m. rugpjūčio 20 d. sudarytas bendras Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautinių judėjimų vyriausiasis jungtinis komitetas. Buvo užsiamta leisti komiteto žurnalą lietuvių, latvių, estų, rusų ir anglų kalba — „Eslall“, atgaivinti prieš karąėjusį žurnalą „Revue Baltique“ ir kt. Tačiau komitetas kiek platesnės veiklos nespėjo išvystyti. Pirmiausia buvo areštuotas ir nuteistas šio komiteto įkūrimo iniciatorius ir pirmininkas V. Petkus, kiti jo įnigiatoriai — M. Niklus, J. Ziemelis ir kt. Tačiau nepaisant, bendromis Baltijos valstybių disidentų pastangomis buvo parengta 12 svarbių dokumentų dėl Baltijos valstybių okupacijos. Komitetas kartu su Rusijos ir Ukrainos disidentais parengė bendrą „Demokratų programą“, kurioje pabrėžė, kad Sovietų sąjungos tautos laisvę, demokratiją gali pasiekti tik bendromis pastangomis, kad tautos pačios turi nuspręsti dėl valstybingumo, nepriklausomybės, kad Rusijos istorinė misija — pasmerkti nusikaltimus, padarytus mažesnioms tautoms ir t.t.

(Bus daugiau)

Susipažinkime

VIENO BROLIO KRISTUJE PAGALBA KITAM BROLIUI

Broliai Kristuje, apie kuriuos trumpai pakalbėsiu, yra du Katalikų Bažnyčios dvasiškai: kunigas Francis Szczykutowicz, Floridos, Sunny Hills Šv. Teresės parapijos klebonas ir vyskupas Antanas Vaičius, Telsių vyskupijos ganytojas. Pirmasis lenkas, Lenkijoje baigęs mokslus, ten gavęs kunigo šventimus, bet daugelį metų pastoriaus darbą dirbęs JAV katalikų parapijose, paskutinius aštuonerius metus – Sunny Hills. Ant antrojo pečių gulia visi Telsių vyskupijos rūpestiai, įskaitant ir prieš penkerius metus atkurtą Kunigų seminariją, okupantų bolševikų uždarytą 1946 metais. Laiškinė pažintis ir dvasinė draugystė tarp abiejų dvasininkų kaip tik ir prasidėjo dėl seminarijos reikalų. O kai šią 1994-ju vasarą kun. Francis, Europa lankydamas, liepos 8 d. užsuko į Telsius, draugystė buvo sustvirtinta jau turbūt visam gyvenimui.

Kodėl lenkų tautybės kunigui į akį iškrito Lietuvos kunigų seminarija? Kodėl susirašinėjimas su Žemaitijos vyskupu? Štai jo paaiškinimai, kuriuos glaustai atpasakiosiu savais žodžiais.

Katalikiška Lietuva visada buvo mano širdy. Tapęs Sunny Hills Šv. Teresės parapijos klebonu, turio 70 lietuviškų šeimų, arba apie 60% visų parapijiečių. Čia gyvena net penki (šiuo metu du) lietuviai kunigai altariškai, su kuriais bendrauju, kartu išgyvenu lietuvių tautos vargus.

JAV katalikų spaudoje 1989 m. perskaičiau trumpą žinutę, kad Telsiuose bus atidaryta kunigų seminarija, kai tik atremontuos iš bolševikų atgautas patalpas. Gerai supratau, kokie remontai patalpų laukia, kai jas ateistai gražina. Nežinojau, kur tie Telsiai ir į ką kreiptis, siūlant pagalbą. Padėjo kun. Leonardas Musteikis. Paršiau vyskupui Vaičiui, paklausiau, ko iš manęs ir mano parapijiečių pageidautu? Laiške, rašytame 1989 m. gruodžio vidury, nušvietęs visus vyskupijos ir ypą seminarijos, jau veikiančios, vargus, kad ir varždamasis vyskupas pageidavo remontams dolerių, klierikams tušinukų, rašomosios medžiagos, negendančių maisto produktų.

Kadangi mano parapijiečiai iš anksti žinojo apie vadinamą „Burse Club“, įsteigta Tallahassee-Pensacola vyskupijoje kunigų seminarijoms remti, iš sakys klos savo lietuviams pasiūliau stoti į tą klubą su 112 dol.

metiniu įnašu, kaip tai daro amerikiečiai, o aš jų aukas pasiūsiu Telsių seminarijai. Teko nusivilti: iš 70, tik 47 šeimos su įnašu atsakė. Čia reikia pastebėti, kad 70 šeimų nereiškia 140 žmonių. Kun. Francis šeimomis laiko „households“, kuriuose šeiminkauja ir pavieniai. Lietuvių Sunny Hills yra tik apie šimtą. Iš jų surinkęs 564 dol., beveik kita tiek pridėjus iš savo kišenės, i Telsius pasiunčiau tūkstantinę. Negana to, iš savo išteklų siunčiau prašomų maisto produktų, rašomosios medžiagos. Visa tai kartojau per penkerius metus, iki šiuo 1994-ju vasaros. Kai pasisakiau, kad kelionės po Europą metu lankysiu ir Telsius, mano parapijiečiai lietuviai spontaniškai suaukojo seminarijai 1.000 dolerių. Džiaugsmo pagautas, sumą padvigubinau ir liepos 8 d. pats savo rankomis vyšk. Vaičiui įteikiau 2.000 dol.

Pasakojimą baigdamas kun. Francis priminė, kaip mes čia visko pertekę, lyginant su jo lankytais žmonėmis Lenkijoje ir Lietuvoje. „Why can we not share this bounty? What a blessing it is to be able to give rather than receive!“ – buvo paskutiniai jo žodžiai.

Praleidau, kaip pasakodamas kun. Francis džiaugėsi, anot jo, karališku priėmimu Telsiuose, susitikimais vyskupijos patalpose, seminarijoje, katedroje, kur su vyskupu meldėsi už vienas kitą. Vakarieneje, šalia vysk. Antano Vaičiaus dalyvavę dar du monsinjorai, seminarijos rektoriaus, kiti dignitoriai.

Mačiau po keletą kun. Francis Szczykutowicz laišku vysk. Antanui Vaičiui kopijų ir vyskupo laišku kunigui. Pirmojo viskas rašyta angliškai, antrojo – lietuviškai. Rašytus lenkiškai, be abejo, Lietuvoje būtų buvę lengviau išversti, bet kun. Francis išlaikė diplomatinį taktą. Vyskupo lietuviškus laiškus jam čia versdavo kun. L. Musteikis ir kiti. Per iškilmes Telsiuose vertėjavusi Lietuva lankanti Sunny Hills gyventojas Marija Derencienė.

Kunigas Francis yra pasiryžęs ir toliau Telsių kunigų seminariją remti. Nori, kad jo parapijiečiai lietuviai visi priklausytų „Burse Club“, į kurį sunėsti doleriai mažina Telsių seminarijos rūpestius. Iš šio lenko kunigo gali pasimokyti ir lietuviškų parapijų klebonai JAV didmiesčiuose, šalpos objektu pasirinkdami gal Kauno kunigų seminariją, ar kurią kita vertinga Lietuvos institucija.

Alfonsas Nakas

Is kairės: kun. Francis Szczykutowicz ir vysk. Antanas Vaičius.

KAS BUS PRIE LB VAIRO?

JUOZAS ŽYGAS

Nors susidomėjimas LB mažėja (taip rodo rinkimų duomenys), tačiau vis tiek, ji yra tas „spiritus movens“, organizuojantis, palaikantis lietuvišką švietimą ir kultūrinę veiklą. Tačiau paskutinės valdybos kadencijos metu LB iškrypo iš vėžių. JAV LB-nės veiklą aptaria ir nurodo pirmosios trys raidės: „JAV“. Vadinasi, ji yra JAV lietuvių jungianti institucija, kuri vadovaujasi: JAV lietuvių bendruomenės įstatais ir taisyklėmis. Tačiau praktiškai JAV kultūrinė veikla buvo ne tik apleista, bet ir visai užmiršta. Praėjusioji Tautinių šokių šventė buvo ne JAV LB-nės valdybos, bet „Lietuvių tautinių šokių instituto“ ir Čikagoje sudaryto organizacinio komiteto nuopelnas, jokios paskatos ar paramos iš LB Kultūros tarybos nebuvo.

Tas pat galima pasakyti ir apie Kultūros premijų šventes. 1992 m. buvo eksperimentuojama su Kultūros premijų švente ir išėjo visiškai nesuapratimas, o 1993 m. buvo ne premijų šventė, bet parodija. Gerai, kad sirgau ir negalėjau dalyvauti, tad neteko nervų gauti. Vien tik Lietuvių fondo čekio įteikimas dar nėra „šventė“. Nereikia stebėtis, kad toks nuomokis įvyko, nes, atrodo, viskas vyksta pagal „planą“, kuomet visas dėmesys yra skirtas Visuomeninių reikalų tarybos veiklai, kuri, atrodo, nėra susipažinusi su LB-nės įstatais, labai aiškiai apibrėžiančiais Visuomeninių reikalų tarybos veiklą: „JAV lietuvių visuomeniniams uždaviniais planuoti ir vykdyti veikla JAV lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos Visuomeninių reikalų taryba. Ji: a. planuoja JAV LB visuomeninę veiklą“, ir t.t.

Kaip matome, visur aiškiai ir pakartotinai pabrėžiama: „JAV lietuvių visuomeniniams uždaviniais...“ O praktiškai buvo priešinga veikla. Visas dėmesys buvo skirtas konferencijoms: Birštono, Detroito, Los Angeles, Anykščių ir t.t., turinčioms politinį atspalvį. Kokia nauda yra kalbėtis su buvusiais komunistais, kurie neva užsienio lietuvių reikalus supranta, tačiau viską atvirkščiai daro. Beje, būčiau net užmiršęs, vis

tik į užsienio lietuvių buvo viena akimi pažiūrėta. P. Gylis, užsienio reikalų ministras, paskyrė ryšininę ryšiams su užsienio lietuvių palaikyti. Atrodytų, kad pagaliau pradėta eiti reikiama linkme. Tačiau taip nėra, nes juo yra paskirtas asmuo, kuris dirbo sovietų pasiuntinybėje Washington, kad rinkytų apie užsienio lietuvių žinias ir Maskvą informuotų. „Už nuopelnus“ 1986 m. iš Amerikos išprašytas, tad reikia žinoti, kas jis buvo.

Paskaičius LB informaciją, pradeda aiškėti, kuria linkme einama. Aiškiai sakoma, kad buvo vesti pasitarimai su Lietuvos politinėmis partijomis ir Seimo atstovais. Čia gerbiama vadeivos jau per toli nuejo ir peržengė igaliojimų ribas. Toliau šio klausimo nenagrinėjant, tik tiek aišku, kad tiems patiems asmenims negalima patikėti tolimesnio JAV LB vadovavimo. JAV LB Tarybos pirmoji sesija jau ne už kalnų. Ji įvyksta rugsėjo 17-18 d., tad laiko nebėra daug likę. Jeigu ši Taryba nori, kad LB-nė gyvuotų ir po jų kadencijos, turi išrinkti tokį asmenį, kuriam pirmiausia rūpėtų JAV lietuvių reikalai.

Pasižiūrėjus į dabartinę

Tarybos sąrašą, man atrodo, kad šiuo metu tinkamiausias asmuo būtų Vyt. Kamantas, turintis didelę bendruomeninę ir organizacinę patirtį, nuo studentavimo dienų aktyvus lietuviškoje veikloje. Nors su juo šiuo reikalu nesu kalbėjęs, tačiau, žinodamas jo veiklą, manyčiau, kad jam visų pirma rūpėtų JAV lietuvių reikalai. Tad siūlyčiau, kad jam būtų patikėta JAV LB-nės vadovybė, nes yra prieita kritiška riba. Reikia atkreipti dėmesį į tai, kad Danutė Bindokienė rašė: „Reikia labai stipriai pabrėžti, kad gal jau paskutinė proga užsienio lietuviams pasispaušti ir sulaukyti įsibėgėjusių apatijos vežimą. Jeigu jis tokiu tempu ir toliau riedės į pakalnę, iki kitų LB Tarybos rinkimų neliks nei kandidatų, nei rinkėjų („Draugas“, 1994.VIII.19)“. Šie žodžiai yra labai įsidėmėtini, nes, jeigu bus ir toliau taip einama, tai gali būti, kad rinkimų daugiau nebereikės!

GRAŽIAUSIA KNYGA

Gražiausias metų knygos konkursas, kuriam buvo pateikti 32 leidiniai, baigėsi, kai buvo paskirta „Vagos“ leidykloje išleista knyga „Dainos pasauliui, saulei ir sau“ premija. Šios antologijos sudarytojai Eugenijai Uleinaitei paskirta 5.000 litų premija, praneša „Lietuvos aidas“. (V.R.)

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą su pristatymu į namus.

AIR CARGO skubiems siuntiniams.

Pervedame pinigus doleriais.

Persiunčiame baldus.

MAISTO SIUNTINIAI

Tinka sveikinimams arba švenčių proga, tik \$29.- Kava tirpi, kava malta, arbata, vaisių koncentratas, sausainiai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. Didesnis, su daugiau produktų - \$39.- 55 svarai, įvairaus maisto rinkinys - \$98.-

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją apie maisto siuntinius.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629

Tel. 312-436-7772

Prenumeruokite BRIDGES

JAV lietuvių Bendruomenės žurnalas anglų kalba leidžiamas 10 kartų per metus:

Prenumerata – \$18.00 - JAV, \$32.00 - Užsienyje

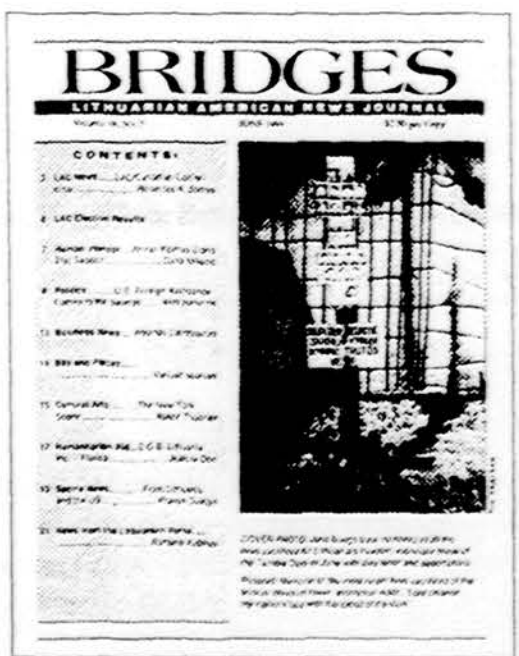
Puiki dovana giminėms, draugams, ypach anūkams! Čekius rašyti ir siųsti: BRIDGES

2715 E. Allegheny Ave.

Philadelphia, PA 19134

BRIDGES siųsti:

vardas/pavardė	
adresas	
miestas	valstyje zip

„SAULUTĖS“ VAKARĖLYJE – LIETUVIŠKA GEGUŽINĖ

Keturių Lietuvos ansamblių, tautodailininkų ir menininkų koncertinė kelionė JAV-se: Detroito, Floridoje, Clevelande ir

Čikagos priemiestyje Lemonte

Penktadienį, rugsėjo 16 d. 7:00 v.v.
Pasaulio lietuvių centro salėje

Programoje pasirodys Vinišaus etnografinis ansamblis, ansamblis „Teviškė“, Kuršėnų kaimo kapela, „Studija R“ šokėjai

Koncerto metu bus demonstruojami tautiniai lininiai drabužiai, vyks meno paroda

Bilietai – \$5 auka
padėti vargstantiems vaikams Lietuvoje

Koncertą rengia: „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniški patarimai įvairių nuosavybių pirkimui bei pardavimui, miestų ir gyvenvietėse. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(812) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar pardudant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriur FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir pardudame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washenaw Ave., vienas arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. \$325 / mėn. + „security dep.“ Kreiptis į Alimą nuo 8 v.r. Iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

MISCELLANEOUS

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. – (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS

IVEDIMAI – PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPITIS

J.M.Z. Construction Co.
Custom carpeting, rec. rm. additions; kitchen, bathrm., basement & deck construction; dry-wall hanging & taping; aluminum siding, soft-fit, fascia & seamless gutters; replacement glass block windows; shingle hot tar & modified rubber and roll roofs. Expert at tearoffs; complete tuckpointing; all colors; chimneys rebuilt. Tel. 708-620-9942.

All Care Employment Agency
Tel. 312-736-7900

Custom Cabinet/Furniture Shop seeks experienced woodworker and/or finisher. Opening for p.t., 5 to 9 p.m. and/or Saturdays also. Good working conditions and benefits. Send resume to: **Evergreen Custom Woodworking**, 13555 Southwest Hwy., Orland Pk., IL 60462.

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negyventą vertybių konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiama į diasporos mentalitetą, išryškina Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškina. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima taikinti sugretinti savojo tautiško pagrindus su Amerikos tautiško principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško supratimu-pajautimu. Dėmesio centre – lietuviai ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuvių ateiviai) (1867-914) – lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) – be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) – vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

LIETUVOS DIPLOMATINĖ TARNYBA JAV

ALFONSAS EIDINTAS

(Pabaiga)

Dr. Vytautas Žalys

Dr. Vytautas Žalys

Užkietėjęs klaidėdintis — patriotas, nors gimė 1956 m. rugpjūčio 3 d. Tytuvėnuose. 1974 m. Klaipėdoje baigė K. Donelaičio vidurinę mokyklą (buvusią Vytauto Didžiojo gimnaziją). 1974-1979 m. studijavo istoriją Vilniaus universitete, specializuodamasis tarpautinių santykių ir diplomatinės istorijos srityje, diplominiame darbe nagrinėjo Lietuvos ir Didžiosios Britanijos santykius 1918-1929 metais. Universitetą baigė su rektorius pagyrimu. Vėliau Lietuvos Konservatorijos Klaipėdos fakultetuose dėstė Lietuvos kultūros istoriją ir 1985 m. įstojo į doktorantūrą Lietuvos Mokslo akademijos Lietuvos istorijos institute. 1989 m. apgynė istorijos daktaro disertaciją, nagrinėjančią Baltijos valstybių tarptautinę padėtį Antrojo pasaulinio karo išvakarėse bei jo pradžioje. Tai buvo pirmoji disertacija Lietuvoje, kurioje 1940 m. įvykiai įvardinti kaip okupacija bei aneksija. Vėliau dirbo Lietuvos istorijos instituto vyresniuoju moksliniu bendradarbiu, nuo 1992 m. pavasario direktoriaus pavaduotoju mokslo reikalams. 1989-1993 m. dėstė Vilniaus ir Kauno universitetuose, Tarptautinių santykių institute.

Aktyviai dalyvavo Sąjūdžio veikloje, ypač daug rašė Lietuvos spaudoje Lietuvos valstybingumo, sienų, Ribbentropo-Molotovo suokalbį ir kitais klausimais, buvo kelių valstybinių komisijų, nagrinėjančių Lietuvos okupaciją bei aneksiją, konsultantu. 1992 m. dalyvavo 100,000 KGB bylų pervežime iš KGB saugyklų Uljanovske į Lietuvą. 1993 m. vasarą ministro pirmininko potvarkiu paskirtas komisijos Armijos kraujos veiklai Lietuvoje įvertinti pirmininku.

1993 m. dr. Vytautas Žalys Vokietijoje (Liubene) lietuvių ir vokiečių kalba išleido monografiją „Kodėl Lietuvai nesisekė Klaipėdoje?“, yra kelių kolektyvinių darbų bendraautorius, parašęs kelias dešimtis straipsnių tarptautinių santykių bei diplomatinės istorijos klausimais, kurie spausdinti įvairiose šalyse anglų, vokiečių, estų, rusų kalbomis. Dalyvavo tarptautiniuose politinių ir istorinių mokslų simpoziumuose Stokholme, Paryžiuje, Liubeke, Čikagoje, Liubene ir t.t. 1989 m. pusę metų stažavosi Madison (Wisconsin) universitete, 1992 m. buvo trumpalaikėje stažuotėje Cambridge (Anglija) universitete.

Nuo 1990 m. pavasario antraeilėse pareigose dirbo Lietuvos Užsienio reikalų ministerijoje, Užsienio reikalų ministro pirmojo pavaduotojo Valdemaro Katkaus patarėju-konsultantu, daugiausia demesio skirdamas Karaliaučiaus, santykių su Lenkija bei Baltarusija, Lietuvos sienų problemoms. Nuo 1993 m. rugsėjo Lietuvos ambasados Vašingtone pirmasis sekretorius, dirbantis politinės informacijos analizės srityje.

Jam taip pat priklauso darbas su spauda, abipusiai naudingas bendradarbiavimas su įvairiomis amerikiečių ir JAV lietuvių organizacijomis.

Kerry Stromberg

Yra trečios kartos dailutė Amerikos lietuvių, labai besirūpinanti, kad niekas nelaikytų jos per jauna. Baigusi Villanova universitetą, kuriame buvo Studentų sąjungos prezidentė, igijo bakaluro laipsnį komunikacijos ir verslo srityje. Iki persikeldama į Vašingtoną, dalyvavo lietuvių bendruomenės Hartforde veikloje, šoko „Berželio“ tautinių šokių grupėje. Šiuo metu yra Neringos stovyklos Vermonte koordinacinio komiteto narys.

Kerry Stromberg.

1991-1993 m. Kerry Stromberg gyveno Lietuvoje. Vilniaus universitete ir Mokytojų tobulinimosi institute ji dėstė anglų kalbą bei oratorinį meną, vedė seminarus įvairiuose Lietuvos miestuose. Skaitė paskaitas U.S. Peace Corps, American Professional Partnership for Lithuanian Education (A.P.P.L.E.), Baltic States national Student Union nariams bei Vilniaus Pedagoginiame institute. Lietuvos Kultūros fonde suorganizavo diskusijų anglų kalba klubą, ruošė ir skaitė radijo stoties „Radiocentras“ žinias anglų kalba.

Kerry Stromberg — ambasados sekretorė, ji taip pat yra ambasadoriaus padėjėja kultūros ir švietimo klausimais. Ji rūpinasi švietimo ir mokslo mainais tarp Lietuvos ir JAV, mezga ryšius su JAV fondais, remiančiais švietimo reformą bei kultūrą Lietuvoje.

Darius Pranckevičius

Darius Pranckevičius.

Tikras vilnietis — gimė 1967 m. gegužės 2 d. Vilniuje, ten augo, mokėsi. Vidurinėje mokykloje mėgo tiksluosius mokslus, ypač matematiką, lankė muzikos mokyklą (piano klase). Gana anksti apsisprendė studijuoti ekonomikos mokslus ir 1985 m. tapo Vilniaus universiteto studentu. Tačiau netrukus teko užsivilkti kareivio milinė. Po dvejų metų tarnybos toliau tęsė studijas ir 1992 m. su pagyrimu baigė Vilniaus universiteto Ekonomikos fakultetą.

Darius Pranckevičius turi ir televizijos diktoriaus patirtį, kadangi dar studijų metais keletą valandų per savaitę skaitydavo žinias Lietuvos TV „Panoramos“ ir „Žinių“ laido-
se.

URM pradėjo dirbti 1991 m.

Informacijos ir spaudos skyriuje, vėliau Politikos departamente, Europos Sąjungos skyriuje. 1992 m. po semestro stažuotės Stanford universitete diplomatinio mokymo programoje dirbo URM Ekonomikos departamente. 1993 m. lapkričio 16 d. paskirtas dirbti Lietuvos ambasada Vašingtone antrojo sekretoriaus ekonomikai pareigoms. Jo veiklos sritis: darbas su JAV ekonomikos, prekybos, finansų vyriausybinių institucijų bei privačių ūkio subjektų, ekonominė analizė, prekybinių-ekonominių derybų organizavimas. Šie penki diplomatai yra akredituoti Valstybės departamente. Be jų ambasadoje dar dirba keturi tarnautojai.

Leonardas Linas Orentas

Linas Orentas.

Nepamainomas kompiuterių specialistas, nes jais ambasadoje rašo visi, tačiau gedimuose susigaudo vienas Linas. Gimė 1967 m. kovo 11 d. West Hartford (Connecticut valstijoje). Vedęs. Su žmona Nerija augina 8 metų dukrelę Joaną. 1990 m. baigęs Centrinį Connecticut valstijos universitetą igijo bakaluro laipsnį Politikos ir Ekonomikos srityje. Studijų metais dirbo Connecticut valstijos respublikonų senatorių įstatymo leidymo institucijoje internu, taip pat narkotikų kontrolės pakomiteto respublikonų atstovu. 1987 m. gavęs vasaros stipendiją dirbo Jungtiniame baltiečių komitete. Baigęs universitetą, Connecticut valstijos senatoriaus rinkimų metu dirbo senatoriaus Stephen Somma, laimėjusio rinkimus, kampanijos pirmininko pavaduotoju.

1987-1991 m. buvo Hartford lietuvių bendruomenės valdybos narys jaunimo reikalams, dalyvavo atnaujinant JAV lietuvių jaunimo sąjungos skyrių Hartford, buvo šios Sąjungos centrinės valdybos ir Šv. Trejybės parapijos tarybos nariu. 1991-1992 m. dirbo JAV LB krašto valdybos būstinės administratoriumi. Dirbdamas lietuvių bendruomenėje buvo vienas iš 1992 m. pirmosios verslininkų konferencijos Vašingtone organizatorių, aktyviai dalyvavo LB žurnalo „Bridges“ perorganizavime. Linas Orentas — ilgametis „Berželio“, vėliau „Aušrinės“ tautinių šokių grupių šokėjas, dažnas stovyklautojas ir vadovas Neringos stovykloje, studentas ateitininkas. Nuo 1992 m. rudens Linas Orentas — Lietuvos ambasadoriaus Vašingtone vienas

Ramūnas Astrauskas

Dar vienas senas (nuo pat gimimo) vilnietis, išvydęs pasaulį 1966 m. lapkričio 25 dieną Vilniuje, ten baigęs 40-ąją vidurinę mokyklą. Studijavo Vilniaus universiteto Gamtos fakultete, kur igijo ekologo specialybę. Dar studijų metu, o taip pat ir po jų dirbo Lietuvos Mokslo akademijos ekologijos

Ramūnas Astrauskas.

institute. 1991 m. rudenį kartu su žmona Asta Astrauskiene atvyko į JAV. Nuo 1992 m. vasario mėnesio pradėjo dirbti LR ambasadoje Vašingtone: išdavinėjo visas, tvarkė pilietybės klausimus, tvirtino dokumentus. 1992 m. Vyriausios rinkimų komisijos paskirtas atsakingu už LR Seimo rinkimų organizavimą JAV, o 1993 m. tapo LR prezidento rinkimų JAV pirmininku. Nuo 1993 m. gruodžio mėnesio atšada administracijai, atsakingas už ambasados buhalterinę ir inventoriaus apskaitą, pastato remonto darbus, medžiagų tiekimą, rūpinasi ambasados darbuotojų sveikatos draudimo, buitinių klausimais. Ramūnas Astrauskas atlieka ir konsulo darbą — išduoda visas. Tai nepaprastai darbštus, pareigingas ir mandagus darbuotojas. Žmona Asta — gydytoja, tęsia studijas vienoje Vašingtono klinikoje.

Prof. dr. Tomas Michalskis, Ph.D.

Didžiausią gyvenimo patirtį turintis ambasados narys, mat gimė pašėlusiai anksti — 1938 m. gruodžio 3 d. Brooklyn, New York, kur baigė katalikų mokyklą. Priklausė Karalienės Angelų parapijai, Lietuvos Vycių 41 kuopai. Vedė Elena Matusevičiūtę iš Maspeto, N.Y., užaugino tris vaikus. Fordham universitete studijavo politologiją ir tarptautinius santykius, vėliau ten baigė sovietologijos ir Rytų Europos studijas. Buffalo universitete studijavo

Tomas Michalskis.

administraciją ir planavimą, ten pat apgynė Ph.D. disertaciją iš 19 a. Europos ir JAV emigracijos istorijos. Taip pat dvejus metus studijavo germanistiką Hamburgo universitete Vokietijoje. Dirbo administratoriumi Nevada, Reno bei Northern Iowa universitetuose. Dėstė istoriją Rockland Community College, State University of New York, Dominican College Orangeburg, N.Y., University of Nevada — Reno. Yra skaitęs paskaitas Vilniaus universitete ir Lietuvos istorijos institute. Tarnavo JAV kariuomenėje, atsargos kapitonas. Be anglų moka lietuvių, lotynų, vokiečių, rusų kalbą. Daugelio mokslinių straipsnių, recenzijų, vertimų autorius, bendradarbiavęs JAV lietuvių spaudoje („Vytis“, „Darbininkas“), buvęs „Bridges“ žurnalo redaktoriaus pavaduotojas.

Lietuvos ambasadoje Vašingtone dirba nuo 1993 m. gruodžio mėnesio. Prof. dr. Tomas Michalskis yra ambasadoriaus sekretorius, vadovauja bendram sekretariatui, vertėjas, konsultantas.

Jau matau užsirusčiusi redaktorės Danutės Bindokienės žvilgsnį — vėl per ilgus straipsnius! Tačiau ir taip jau tekstą „sunkiau“, kad net visai sausokas gavo. O norėjosi kažkaip linksmiau pristatyti kolegas, juk ir taip rūstumo ir rimtumo lietuvių nestokoją. Tad pabaigai dar keli sakiniai, manau, kad svarbūs.

Lietuvos Respublikos ambasadorius be išvardintų čia asmenų būtų tik dekoratyvinė asmenybė Vašingtone. Okupuotoje Lietuvoje niekas neruošė diplomatų, jie turi išaugti. Manau, kad visi mano pristatytieji darbuotojai gali pasidžiaugti, kad

DRAUGAS, antradienis, 1994 m. rugsėjo mėn. 6 d.

5

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

tie, kurie gimė Lietuvoje, gimė ir augo patiu laiku — sovietų imperijai griūnant ir Lietuvai traukiant vergijos pančius — jie galėjo puikiai panaudoti sukauptas žinias ir mokslą jos naudai, tapti naudingais Lietuvos valstybei piliečiais. Jie igijo pirmąsias diplomatiniai reikalingas žinias, dirbdami tik ką atsikūrusioje nepriklausomoje Lietuvos Užsienio reikalų ministerijoje ir visai nebe pagrindą buvo paskirti darbu į Lietuvos ambasada Vašingtone. Ta proga dar noriu padėkoti Meilei Mickienei, kuri labai daug padėjo naujam štabui skirstantis funkcijomis ir įeinant į darbo ritmą 1993 m. pabaigoje ir kitų metų saulyje.

Visų mūsų gyvenime Vašingtono ambasada yra pirmoji paskyrimo vieta. Manau, kad daugeliui čia pristatytų merginų ir vaikų tikrai ne paskutinė. Tikiuosi, kad iš jų išaugs nauji balučiai, klimai, zauniai, lozoraičiai. Kaip šios svarbios Lietuvos įstaigos JAV vadovas, kasdien dirbantis su šiais jaunais žmonėmis ir juos pakankamai pažįstantis, gali drąsiai pasakyti, kad dauguma jų bus ir toliau naudingi Lietuvos diplomatinė tarnybai, nes darbo patirtis pasaulio politikos centre nėra gaunama jokiam, net ir geriausiam, pasaulio universitete. Juk teorija — sausa šaka, o praktikos medis žydi Vašingtone! Ir ne tik jame. Noriu tvirtai pareikšti, kad mes nepaprastai vertiname visų mūsų pirmtakų darbą Lietuvos ambasadoje Vašingtone, juos gerbiame ir jais didžiujamės — be jų idirbio bei veiklos ir mūsų darbas būtų skurdesnis rezultatais. Nesame didelės šalies ambasada — jau iš išvardintų darbų apimtys skaitytos mato, kad visiems tenka atlikti po 3-4 pareigas. Ne viskas dar kartais pasiseka, bet savo trūkumus žinome. Svarbiausias — esame jauni, tačiau tikimės, metams bėgant, šį trūkumą ištaisys. Patirtis ateina dirbant. Svarbiausia, kad visi turi norą kuo geriau dirbti ir unikalią galimybę tarnauti Lietuvai, jai atstovauti, toliau plėtoti puikius Lietuvos ir JAV tarpvalstybinius santykius visomis gyvybiškai mums svarbiomis kryptimis.

Esame labai dėkingi mūsų dienraščio geradariams už aukas ir pareikštą prielankumą.

• 1968 m. rugpjūčio 20 d. sovietai ir kitos Varšuvos pakto narių pajėgos užėmė Čekoslovakiją ir užgnaužė prez. Aleksandro Dubček mėginimus išlaisvinti kraštą nuo komunizmo įtakos.

KĄ DARYTI, JEI...?

„Ką daryt, jei mano artimieji mirtų toli nuo namų? Ką daryt, jei aš mirčiau kažkur?.. Ką mano šeima darytų?.. Ką daryt, jei...“

Nestebėtina, kad žmonės rūpinasi ką daryti, jei...? Mes visi esame jūdri visuomenė: darbo reikalais keliaujame po visą kraštą, daugelis pensininkų gyvena pensininkų apylinkėse, toli nuo savo vaikų. Tačiau nenusiminkite — Mes galime jums padėti! Nelaimės atveju mes galime būti jūsų patarėjai ir pagalbininkai, nežiūrint nuotolių.

Kaip? Mes priklausome „The Inman Group“ Amerikoje didžiausiai grupei specialistų, kurie gali mirusįjį atvežti ar nuvežti į bet kokią krašto vietovę. Jūs paskambinate mums, mes paskambiname jiems — ir viskas sutvarkyta!

Patarimas: Pakalbėkime apie jūsų šeimos reikalus ir nuspręskime, kaip jūs norėtumėt tvarkytis nelaimės atveju. Kelios minutės sutarimo jums ne vieną skausmą ir rūpesčių valandą.

KAM MOKĖTI DVIEMS LAIDOJIMO ĮSTAIGOMS, JEI VIENAS TELEFONO SKAMBUTIS GALI VISKĄ SUTVARKYTI. NEŽIŪRINT NUOTOLIŲ?

CHICAGO

PALOS HILLS

PETKUS & SON
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 metų
ANTHONY B., DONALD A., & DONALD M. PETKUS
312-476-2345

CICERO

LEMONT

atlanta IE, Inc.

artėjant Kalėdinį siuntinių metų,
nuo š.m. rugpjūčio 16 d. taiko naujas
kainas siuntiniams laivu iš Čikagos į Lietuvą

\$0.49 už svarą iki 100 svarų

\$0.39 už svarą virš 100 svarų

Nebrangiai, greitai ir maloniai
Jums patarnaus Atlanta

2719 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. (312)434-2121 1-800-775-SEND

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugijos susirinkimas įvyks penktadienį, rugšėjo 16 d., 6.30 val. v. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Tai bus pirmasis draugijos narių susirinkimas po vasaros atostogų. Visi yra kviečiami ir maloniai laukiami.

Žydų Naujų metų šventė – Rosh Hashana – iškilmingai pradėta švęsti rugšėjo 6 d., antradienį, sinagogoje aidint iškilmių rago balsui ir šventų tekstų skaitymams, kuriuose prisimenamas Dievo karaliumas ir paskutinis teismas. Visus savo žydus skaitytojus sveikiname Rosh Hashana proga.

Jonas Vainius, East Northporth, NY, atsilankęs „Draugo“, išigijo lietuviškų knygų net už 115 dol. Tokia lietuviškos knygos meile šiuo metu retai kas pasižymi, todėl esame dėkingi J. Vainiui už mūsų knygyno „lentynų patuštinimą“.

Vilniaus etnografinį ansamblį – Kuršėnų kaimo kapelą, „Studija R“ šokėjus bei lino tautodailės meno demonstravimą bus galima pamatyti ir išgirsti „Saulutės“ vakarelyje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, penktadienį, rugšėjo 16 d., 7 val. vak. Bus užkandžiai, gėrimai, gera nuotaika, graži aplinka, puiki kompanija ir pigūs įėjimo bilietai – tik 5 dol., kurie skiriami padėti vargstantiems vaikams Lietuvoje. Prašome nepraleisti ypatingo labdaros vakaro, kur savo talentus ir jėgas visi aukoja, kad bent mažas džiaugsmo spindulys galėtų pasiekti bedalio vaikučio širdelę.

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. 10 v.v. - 3 v. p.p., sekm. 8.30 v.v. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772 (sk)

x Pasaulio Lietuvių dainų šventė Vilniuje! Tris aukštos kokybės vaizduojamos „Ansamblų vakaras Kalnų parke“ (liepos 8 d., trukmė 2 val.), „Šokių diena Žalgirio stadione“ (liepos 9 d., trukmė 2 val.), „Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke“ (liepos 10 d., trukmė 4 val.) jau dabar galite užsisakyti pas **International Historic Films, Inc.**, telefonu 312-927-2900, raštu, arba asmeniškai atvykdamai į mūsų raštinę, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Vienos vaizduojamos kaina tik \$20, arba visų trijų \$50 ir \$5 už persiuntimą. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kredit korteles. Sav. Petras Bernotas. (sk)

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-5162 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. (708) 301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis 6247 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60629 Tel. 1-312-776-8700 Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 2501 W. 69th Street Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 778-0800 Valandos pagal susitarimą

American Travel Service – kelionių agentūros savininkai Aleksas ir Vytautas Lauraičiai užsisakė stalą į „Draugo“ suktuvinių pokylį, kuris įvyks Martinių salėje rugšėjo 25 d. Pokylio bilietus išgyti ir stalus užsisakyti galima „Draugo“ administracijoje darbo valandomis. Švęsti 85-tąjį gimtadienį „Draugui“ bus tikrai smagu, kai susirinkusi didelė būrys jo draugų. Atvykite ir Jūs!

„Vėl švieski“ – ta daina prieš 20 metų buvo populiariausia Lietuvoje, niekada nenusibodusi, visuomet laukiama – iki dabar. Ją susirinkusieji galės vėl išgirsti Stasio Povilaitio koncerte rugšėjo 10 d. Jaunimo centre. Dainininkas pasiryžęs padainuoti daug senų, bet taip pat ir naujų dainų.

Pirmoji šio rudens sezono vakaronė bus jau šį penktadienį, rugšėjo 9 d., 7.30 val. v. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronę rengia Lietuvių Moterų klubų federacijos Čikagos skyrius. Bus apsauga ir žmonės, ir automobiliams, todėl visi kviečiami atvykti ir pasigėrėti tautiniais šokiais, kuriuos atliko Lietuvos ir užsienio šokių grupės š.m. liepos mėn. Lietuvoje.

Ina Užgiriene, gyv. Worcester, MA, „Draugo“ knygyne užsisakė knygų už nemažą sumą. Visuomet gera sužinoti, kad savo visuomenėje turime lietuviškos knygos mylėtojų ir skaitytojų.

Liucija Puskepalaitienė, Dearborn, MI, siūsdama mokėti už „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 100 dol. auką. Mielai dienraščio skaitytojai dėkojame už paramą, nuoširdžiai įvertindami jos dosnumą.

x Ieškoma Onutė Martin – iš Pakruojos, gim. 1944 m., gyveno 103 Washington Blvd., Oak Park, IL. Atsiliepkite, skambinkite Kristinai, tel. 312-767-5580. (sk)

x Jau pats laikas užsirezuoti vietas ir Akademinio Skautų Sąjūdžio 70 metų Jubiliejinį Pokylį, kuris bus šeštadienį, spalio 1 d., Contessa del Mar salėje, 12220 S. Cicero Ave. Bilieto kaina \$35 asmeniui. Jį kaina įeina trumpa meninė programa, karšta vakarienė ir gėrimai. Rezervacijos iki rugšėjo 23 d. priima fil. Jolanta Kerečienė tel. 708-257-2558. (sk)

x ALIAS Chicago's skyriaus rudens golfo varžybos įvyksta š.m. rugšėjo 11 d., sekmadienį, Palos Country Club golfo aikštėje, kampas South-west Hwy. ir 131 St. Pradžia 9 v.r. Registruotis pas J. Barį, 708-790-1399. (sk)

x „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis, nuoširdžiai dėkoja nuolatiniams rėmėjams už aukas vargstantiems vaikams Lietuvoje: Sofija Gližerienė iš Lemont, IL \$20, dr. Birutė Preikštienė (Daytona Beach, FL) žaislų ir rūbų siunta, Regina Snarskienė (Daytona Beach, FL) \$20 ir drabužių siuntą. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL. TAX ID #36-3003339. (sk)

ARAS ROOFING Arvydas Kiela Dengiame ir taisome visų rūšių stogus Tel. 708-257-0746 Skambinti po 6 v.v.

Filisterių Skautų sąjungos Čikagos skyrius, vadovaujant dr. fil. Vilijai Kerelytei, kviečia visus filisterius dalyvauti sueigoje, kuri įvyks Jaunimo centro kavinėje 2 val. p.p., sekm., rugšėjo 18 d. Sueigoje bus aptarta praėjusių metų veikla ir bus fil. Jono Dainausko paskaita. Visi filisteriai dalyvauja tvarkingomis išieginėmis uniformomis.

Lithuanian Mercy Lift organizacija suteikia vilties kibirkstę ne vienam Lietuvos ligoniui, todėl rudens pokylio pavadinamas „Vilties sodo“ vardu yra labai prasmingas. O tas LML pokylis įvyks fantastiškuose Montefiore soduose (Route 171 ir Bell Rd., Lemont IL) rugšėjo 10 d. Rezervacijos priima tel. 708-361-2557.

Operos choras šį penktadienį 7.30 val. vak. pradeda naujo sezono repeticijas Jaunimo centre. Kviečiame ir prašome įsijungti ir naujus dainininkus, kurie galėtų dainuoti šiame chore, o ypač kviečiame atvykti dar neseniai atvykusius iš Lietuvos, kurių tarpe yra nemaža gerų balsų.

Edward ir Anelė Pocius, Oak Lawn, IL, pranešdami, kad negalės dalyvauti „Draugo“ bankete, ta proga atsiuntė 100 dol. auką. Labai nuširdus ačiū už auką. Tai tikrai gražus mūsų laikraščio prisiminimas jo suktuvinių proga.

Alina Vadešienė, „Draugo“ renginių komiteto narė, suorganizavo stalą Brighton Parko LB apylinkės vardu į mūsų dienraščio suktuvinių banketą. Bus malonu matyti šauniuosius brightonparkiečius šauniame dienraščio gimtadienio pokilyje.

Stasys Džiugas, buvęs ilgametis „Draugo“ administracijos reikalų vedėjas, net išėjęs į pensiją nepamiršta dienraščio, kuriam yra atidavęs tiek darbo metų. Jis sudarė visą stalą į būsimą „Draugo“ suktuvinių banketą. Ačiū.

x TRANSPAK TALPIN-TUVAI į Lietuvą su siuntiniais siunčiami kas savaitę. Skubiems siuntiniams – air cargo. Pervedami pinigai doleriais. Pasirinkimas maisto siuntinių nuo \$29 iki \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Sol. Stays Povilaitis jau yra pakelius į Ameriką. Jis šį kartą Čikagoje duos savo pirmąjį koncertą Amerikos kontinento. Koncertas įvyks rugšėjo 10 d. 8 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Tai bus jo vienintelis pasirodymas Čikagoje. (sk)

x Dr. Albina Prunskienė, „Lietuvos Našlaičių Globos“ komiteto pirmininkė, rugpjūčio 26 d. rodė filmą ir kalbėjo apie savo patirtį lankantis šią vasarą Lietuvoje ir susitinkant su našlaičiais bei jų globėjais. Tos vakaronės metu buvo surinkta \$785 aukų. Šias aukas suaukojo: Aldona Šmulskienė, Juozas ir Birutė Briedžiai, Vanda ir Juozas Kasparai, Marcė Rašimienė, Petras Noreika, Salomėja Janušienė, Stasys ir Zuzana Žilevičiai, Laima Vaičiūnienė, William Liauba, Aldona Jankauskaitė, Klemensas Matkevičius, Marija Grauzinytė, Aldona Griškienė, Ona Žiupsnienė, Juozapas ir Antosė Vasiukevičiai, Birutė, Aldona ir Irmira Lesevičienė, Klemensas Matkevičius, Antanas Beleska, Kazys Maldėnas, Joana Krutulienė, Matilda Marcinkienė, dr. Ona Mironaitė, Emilija Gurėnienė, dr. Lilė Ignatonienė, Aleksandra Volkienė iš Australijos, XX ir YY. Komitetas dėkoja visiems atsilankiusiems ir aukojusiems. (sk)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

„Fėrnės ZVAIGŽDUTĖ“

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago's skyriaus

VASARA
Vasara už sodo
Vyšnių kekę rodo,
Raško slyvą –
Obuoliaut nueina.

Vasara už miško
Lietuvių nutiško
Ir nuvyko
Baravyko
Dvaro aplankyti.

Vasara virš lauko
Debesėliais plauko.
Kai prie klevo
Ji keliavo –
Saulėle žėrėjo.

Vasara nuo šilo
Kregždutė pakilo –
Liepė kiškiui
Ilgakiškiui
Dūdele pagroti.

Jonas Minelga

LIETUVIŠKA MOKYKLA

Karaliaus Mindaugo lietuviška mokykla pradeda darbą devintą valandą ryto. Penktas skyrius dirba su viena arba dviem pratimų pamokom 45 minutes, iki 10.15 val. Tada mūsų mokytoja Danutė mums duoda taškus už atliktus namų ir klases darbus. Galima gauti 50 taškų už visus gerai atliktus darbus. Reikia skaityti lietuviškai, jei nori gauti daugiau taškų. Už taškus galima nusipirkti žaislų iš krautuvėlių. Tą krautuvėlį tvarko panelė Vida Gintvainytė. Pertraukos metu galime eiti į lauką mokytojos prižiūrimi. 11.30 val. grįžtame į vidų. Tada užbaigiame pratimus, kartais paskaitome, o Danutė vėl mums duoda namų darbų. 11 val. dažniausiai būna istorijos pamoka arba Akylų mįslės sprendžiame. Tą mįslę gauname raštu. Čia detektyvas Agnė mėgina sugauti vagi Kruchličiū, kuris slapstosi Lietuvoje. Mes Akylui padedame, jei žinome Lietuvos geografiją. Kartais mums reikia pasirodyti pasirodymui. Šį pavasarį mes mokomės tautinių šokių šokti. Per St. Paul's Ethnic Festival, mes tuos šokus šoksime. Visi šoksime „Noru miego“ ir „Kalvelį“. Mergaitės šoks „Bledingėlę“, o berniukai – „Oželį“. Tėvai pradeda rinktis į mokyklą apie 12 val., kad savo vaikus parsivežtų namo. Ir taip dirbama iki kitų metų.

Lina Šeštokaite, Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. m-los mokinė. („Mūsų žinios“)

IS STOVYKLOS GYVENIMO

Užsiėmimai
Šiais metais laikraščio mokytoja buvo Eglė Laniauskienė. Mes rašėme straipsnius, piešėme piešinėlius laikraščio. Visa stovykla kūrė labai įdomią pasaką.
Lukas Laniauskas, 3 būrelis

Rimas Kasputis praveda dainavimą ir muziką. Mes dainuojame dainas iš dainorių. Mano mėgiamausia daina – „Be – A – Ba“.

Rytas Vygantas, 4 būrelis

Dramos pamokose mes drome kaukes. Nudažom veidus ir padarytas kaukes. Kitą kartą darysime kardus. Dramos pamokas praveda p. Viltė Moss.
Aidas Idzelis, 3 būrelis
Visi 1993 metų JAS stovyklos dainavoje dalyviai.

Koplytelė su Rūpintojėliu.
Piešė Gina Valaitytė,
Bostono lit. m-los mokinė

RAGAINA
(Padavimas)
(Tėsinys)

– Temato visos žvaigždės: teisybė pasakė! – sušuko kunigaikštis. – Tu esi mano įpėdinis. Dabar pakelk raktą ir atidaryk pilies vartus.

Įsiviešpatavo didelė tylą. Jaunikaitis padarė, kaip liepiamas. Griaušmingas džiaugsmas sugaudė, prisivėrus pilies durims. Angoje stovėjo kunigaikštis su savo dukterim, norėdamas pasveikinti jaunuolį. – Priimk, – tarė jis, – didelio skaičiaus žmonių aki-vaidžioje iš mano rankų Ragainą, kaip savo būsimą žmoną. Tave sveikinu, kaip savo sūnų ir įpėdinį. Valdys ilgai ir laimingai! Ir kitiems suteik laimę! Jus visus maloniai sveikinu. Mane seną paguodėte, kad aš savo krašto nepalieku be priežiūros. Laikykitės savo vadų pagarbų! Tačiau, jei jums patinka mano sprendimas, priartėkite džiaugsmo daina mano paskirtajam įpėdinui ir linksmai užimkite naujas sodybas. Bet tu, mano sūnau, turi dar man prisiekti, kad vaikuvaikai žinotų, jog susituokėi su milžinų kunigaikščių giminės dukterim; tegu tavo ir tavo giminės dukterys ir toliau nešioja dangaus ženklus.

Garsiai dainuodama linksma minia, vedama jaunujų ir milžinų kunigaikščių giminės dukterim; tegu tavo ir tavo giminės dukterys ir toliau nešioja dangaus ženklus.

Sunkiu pasakyti, kas blogiau: ar tas baisus garsas, kai visa žemė, visas namas ir kūnas kartu dreba, ar ta baisi tylą po žemės drebejimo.

Paliečiau kaktą ranka ir vos nerėčiau iš skausmo. Buvau pamiršusi, kad durys trenkė į veidą. Po trijų minučių ir akis pradėjo tinti. Žinojau, kad tą dieną turėsiu juodą akį. Ne tik tą dieną ir dar savaitę po to, akis buvo pamėlynavusi.

Vilija Tompauskaitė, Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-los 12 sk. mokinė.

Jonas Remeika (Bus daugiau)

Su vienu lašu medaus daugiau sugausi musių, nei su visa statine acto.

Sheen

Kinai nesidomi kieno toji karvė tol, kol ją galima melžti.

IR VIS ŽEMĖ KRATĖ

Tik atsimenu, kad kietai miegojau. Staiga pajutau, lyg kažkas trenkė į namą. Neturėjau laiko pagalvoti. Širdis lyg sustojo plakus, o kraujas vos nevirto ledu. Staiga numetiau antklodę nuo lovos ir pusiau buvau išmesta iš jos. Mėginau bėgti durų link, bet žemė taip kratė namą, kad negalėjau net stovėti. Pavirtau ir keliais pradėjau ropoti ir durų pusę. Atsimenu, kad pažiūrėjau į veidrodį, kuris atrodė pasirušęs nukristi ant manęs. Aš įsivaizdavau save gulintį ant grindų, plaukdamas savo kraujyje, o sudažytas veidrodis besisukantis aplink save. Ir vis žemė kratė.

Ištiesiau ranką ir sugriebiau durų rankeną. Ausyse girdėjau baisiausių garsų. Įsijungė radijas ir pradėjo garsiai muziką groti. Veidrodis trankėsi palei sieną ir skambėjo, lyg kas nors belstųsi į puodą su metaliniu šaukštu, tik dešimtį kartų stipriau. Langai judėjo. Mano kasetės nukrito nuo lentynos. Visas namas dundėjo, lyg didžiausias orkestras būgnas, bet šimtą kartų garsiau. Atrodė, kad širdis sprogs ir kraujas dundėjo ausyse. Ir vis žemė kratė.

Tvirtai ranka paspaudžiau durų rankeną ir jas atidariau. Per vėlav pastebėjau, kad buvau per arti durų, jog smarkiai trenkė man į veidą, bet nieko nejauchiau.

Pasišalinau ir vėl atidariau duris. Šį sykį netrenkė į galvą. Susiriečiau į kamuoliuką tarp durų ant grindų ir delnais uždengiau ausis. Jas taip stipriai spaudžiau, kad vėliau ausys skaudėjo.

Girdėjau, kad kažkas sudužo apatijoje. Negalėjau galvoti. Mūsų namas senas ir galėtų sugriūti. Mačiau mamos kojas skersai koridoriaus ir girdėjau, kaip ji šaukė mano vardą. Pažiūrėjau į ją, o ji žiūrėjo į mano lovą. Matydama ją tuščią – pradėjo bijoti. Aš gulėjau, beveik palei jos kojas. Ir vis žemė kratė.

Mačiau, kai tėvelis atėjo ir stovėjo netoli manęs. Buvo tamsu, bet galėjau matyti, kad tėveliai buvo išbalę, akys plačios, pilnos baimės. Galui įsivaizduoti kaip aš atrodžiau susirietusi ant grindų.

Pagaliau pradėjo viskas nurimti. Kai žemė nustojo kratyti, nė vieno garso nebuvo galima girdėti, išskyrus širdies plakimą. Jei kas būtų numetęs adatą, būtų buvę galima girdėti, kaip ji nukrito ant kilimo.

Sunku pasakyti, kas blogiau: ar tas baisus garsas, kai visa žemė, visas namas ir kūnas kartu dreba, ar ta baisi tylą po žemės drebejimo.

Paliečiau kaktą ranka ir vos nerėčiau iš skausmo. Buvau pamiršusi, kad durys trenkė į veidą. Po trijų minučių ir akis pradėjo tinti. Žinojau, kad tą dieną turėsiu juodą akį. Ne tik tą dieną ir dar savaitę po to, akis buvo pamėlynavusi.

Vilija Tompauskaitė, Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-los 12 sk. mokinė.

Jonas Remeika (Bus daugiau)

Su vienu lašu medaus daugiau sugausi musių, nei su visa statine acto.

Sheen

Kinai nesidomi kieno toji karvė tol, kol ją galima melžti.

SPĖKITE

1. Kas yra be kraujo? (Aišku, negyvas sutvėrimas, tik reikės atspėti senovės ramygaliečių mintį).
2. Žemkeliu nuėjau, žemkeliu parėjau, pas nemigį nakvojau, devynširdį valgiau.
3. Eina ožys rėkdamas, ragu dangų dreksdamas (braižydamas).
4. Raudonu botagu per juodą užpakalį muša.
5. Septynios tetulės vienoje lovoje guli.

PRAEJUSIOS SAVAITĖS ATSAKYMAI

1. Žemės vidurys yra ten, kur pats stovi. 2. Svarbiausias užtraukiamas laikrodis. 3. Vargonai. 4. Žmogus su pučiamuoju instrumentu, žinoma, muzikiniu. 5. Būgnas.

PIRMĄ KARTĄ PAMATYTTAS KUPRANUGARIS

Žmonės pirmą kartą išvydę (pamatę) kupranugarį, išsigando ir iš siaubo (išgastę) pasileido bėgti. Bet kuriam laikui praėjus, sužinoję ramų jo būdą, įsidrąsino ir artyn priejo. Netrukus pamatę, jog gyvulys nepiktas, tiek jo ėmė negerbti, kad uždėję apynasrį atidavė vaikams vedžioti.

Pasakėčia rodo, kad iš paprasto sumažėjo siaubingų (baisių) dalykų baimė.

Ezopas

ARKLIO NAUDA

Skautų būrelis iškylavo į Idaho kalnus ir paėmė arklių, kad neštų jų bagažą. Vienas skautas grįžęs pasakoją:

– Gerai, kad turėjome arklių, nes kai vienas berniukas buvo sužeistas, arklių galėjome jį parnešti namo.

– O kaip tas berniukas susižeidė?

– Arklys savo koją pastatė ant berniuko kojos.

„Reader's Digest“

PALYGINIMAI

Appgautas 1. Nusiminė kaip draugo appgautas. 2. Eina kaip durniaus appgautas (nusiminęs, pamažu). 3. Dūsauja kaip gerų draugų appgautas.

Appgauti 1. Nepavyko kaip vilkui lapę appgauti, arba: 2. Pavyko kaip vilkui lapę appgauti.

Appgavęs 1. Ir džiaugiasi dabar kaip aklą appgavęs (be pagrindo). 2. Giriasi kai tigoną turėję appgavęs. 3. Ir didžiuojasi kaip latvij appgavęs. 4. Eina džiūgaudamas kaip latvij appgavęs.

Pagalvokite, kuo skiriasi žodžiai appgautas ir appgauti bei appgavęs. Ar tie žodžiai yra teigiamos ar neigiamos reikšmės? Kas tuos žodžius kortoja, geri ar blogi žmonės? Atsakysite į šiuos klausimus patys sau.